

İSTANBUL YEŞİL ALAN YÖNETİM SİSTEMİ STRATEJİ BELGESİ

YAYSIS

26 EKİM 2022
STRATEJİ GELİŞTİRME ÇALIŞTAYI
RAPORU

Ekim 2022

İÇERİK

TABLO LİSTESİ.....	4
PROJE EKİBİ	6
YÖNTEM	9
ETKİNLİK PROGRAMI	10
MASA TARTIŞMALARI.....	11
MASA 1	12
MASA 2	21
MASA 3	28
MASA 4	35
MASA 5	42
MASA 6	49
MASA 7	57
MASA 8	66
MASA 9	72
MASA 10	78
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	85

KELİME BULUTU	86
MOTTO / SLOGANLAR	88
AMAÇLAR VE PROJELER	90
ÇEVRESEL - EKOLOJİK	90
PLANLAMA – TASARIM	94
SOSYAL – DEMOGRAFİK	99
YÖNETİM – FİNANS	102
ETKİNLİKTEN FOTOĞRAFLAR	105

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Proje Ekibi	7
Tablo 2. Etkinlik Programı	10
Tablo 3: Katılımcı Türlerinin Sayıları.....	11
Tablo 4: Masa 1 Katılımcıları.....	12
Tablo 5: 1. Masada Öne Çıkan Kelimeler	13
Tablo 6: 1. Masada üretilen Mottolar	13
Tablo 7: Masa 2 Katılımcıları.....	21
Tablo 8: 2. Masada Öne Çıkan Kelimeler	22
Tablo 9: 2. Masada üretilen Mottolar	22
Tablo 10: Masa 3 Katılımcıları	28
Tablo 11: 3. Masada Öne Çıkan Kelimeler	29
Tablo 12: 3. Masada Üretilen Mottolar	29
Tablo 13: Masa 4 Katılımcıları	35
Tablo 14: 4. Masada Öne Çıkan Kelimeler	36
Tablo 15: 4. Masada Üretilen Mottolar	36
Tablo 16: Masa 5 Katılımcıları	42
Tablo 17: 5. Masada Öne Çıkan Kelimeler	43
Tablo 18: 5. Masada Üretilen Mottolar	43
Tablo 19: Masa 6 Katılımcıları	49

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Anahtar Kelime Bulutu 86

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Katılımcı Türleri Dağılımı 11

Grafik 2: Anahtar Kelimelerin Söylenme Sıklığı 87

PROJE EKİBİ

Tablo 1: Proje Ekibi

Ahmet Cemil TEPE	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Tülay KARAN	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Mehmet Emin DAĞLI	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Feyime ÖNER	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Murat BERBER	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
İlker ÇOBAN	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Çiğdem ÇAKAR	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Büşra ÖZBEN	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Coşkun EGE	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Ayşegöl KILIÇASLAN	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Yaşam ULUSOY ŞENOĞLU	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı
Prof. Dr. Hüseyin G. DİRİK	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Orman Mühendisi
Prof. Dr. Rahmi Nurhan ÇELİK	İstanbul Teknik Üniversitesi Geomatik Mühendisi
Prof. Dr. Fatih TERZİ	İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir Plancısı

Özgür Leman EREN	BİMTAŞ A.Ş.
Ahmet Talha TURAN	BİMTAŞ A.Ş.
Fatmanur KİBAR	BİMTAŞ A.Ş.
Aslı AYGÜN ÖZTÜRK	BİMTAŞ A.Ş.
Buse ÇİFTÇİSERTBAŞI	BİMTAŞ A.Ş.
Erdoğan CAN	BİMTAŞ A.Ş.
Anıl ÖZGÜL	BİMTAŞ A.Ş.
Büşra Nur BABAL	BİMTAŞ A.Ş.
Ezgi ÖZER	BİMTAŞ A.Ş.
Evren VURAL	BİMTAŞ A.Ş.
Semih ERTÜRK	BİMTAŞ A.Ş.
Sevenay UZUN	BİMTAŞ A.Ş.
Ayşe BİRTANE	BİMTAŞ A.Ş.
Aziz Murat DİNÇER	BİMTAŞ A.Ş.
Beliz ÇAKIR	BİMTAŞ A.Ş.
Büşra KARAGÖZ	BİMTAŞ A.Ş.
Ebru Yedikardeş CILIZ	BİMTAŞ A.Ş.
İdil AYDIN	BİMTAŞ A.Ş.
Okan HACIOĞLU	BİMTAŞ A.Ş.
Özge İBRAHİMAĞAOĞLU DIĞRAK	BİMTAŞ A.Ş.
Tuğçe ENGİN YILMAZ	BİMTAŞ A.Ş.
Zeynep COŞKUN	BİMTAŞ A.Ş.

YÖNTEM

“İstanbul Yeşil Alan Yönetim Sistemi (YAYSİS) Strateji Belgesi” çalışmasına ilişkin katılım etkinliklerinin üçüncüsü olan Strateji Geliştirme Çalıştayı 26 Ekim 2022 tarihinde Yenikapı Etkinlik Alanında gerçekleştirilmiştir. Çalıştay, çalışma sürecini, analiz ve sentez çalışmalarının önemli bulgularını içeren bir bilgilendirme sunumu ile başlamıştır. Tartışma oturumları 6 – 8 kişilik 10 adet yuvarlak masada, her masada bulunan birer moderatör ve raportör eşliğinde gerçekleştirilmiştir. 10:00-15:00 saatleri arasında süren çalıştaya 72 kişi katılmıştır. Tartışma oturumlarının içerikleri şöyledir:

1. Oturum: İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?

Bu oturumda katılımcılarda İstanbul’un açık ve yeşil alanlarına dair en önemli buldukları 5 kelime istenmiş ve her masadan çeşitli motto/slogan önerileri çıkması hedeflenmiştir.

2. Oturum: Bu vizyonu gerçekleştirmek için hangi amaçlar benimsenmelidir?

Bu oturumda İstanbul açık yeşil alanlarının önceki oturumda belirlenen vizyonla planlanması için ortaya koyulması gereken amaçların, çalışma sürecinin önceki aşamalarında belirlenmiş olan 4 tema bağlamında üretilmesi hedeflenmiştir.

3. Oturum: Bu amaçlara yönelik olası projeler nelerdir?

Bu oturumda ise önceki oturumda belirlenmiş olan amaçların gerçekleşmesi için uygulanabilecek projeler için öneriler, yine 4 tema altında alınmıştır.

ETKİNLİK PROGRAMI

26 Ekim 2022 tarihinde 10:00 – 15:00 saatleri arasında gerçekleştirilen etkinliğin programı aşağıdaki gibidir.

Tablo 2: Etkinlik Programı

TOPLANTI AKIŞ	SÜRE	SAAT
Kayıt	15 dk	10:00 - 10:15
Açılış	15 dk	10:15 - 10:30
Proje Sunumu	45 dk	10:30 - 11:15
Ara	15 dk	11:15 - 11:30
1. Oturum	45 dk	11:30 - 12:15
Öğle Yemeği	45 dk	12:15 - 13:00
2. Oturum	45 dk	13:00 - 13:45
Ara	15 dk	13:45 - 14:00
3. Oturum	45 dk	14:00 - 14:45
Kapanış	15 dk	14:45 - 15:00

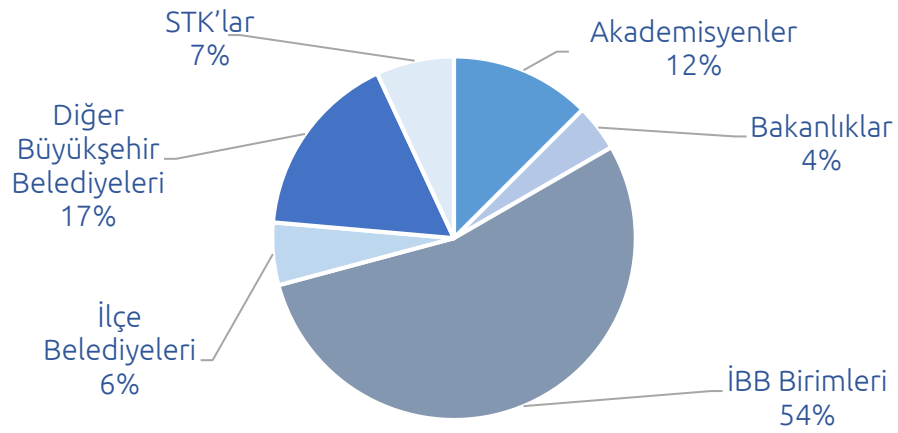
MASA TARTIŞMALARI

Masa tartışmaları 3 oturumda düzenlenmiştir. Her masa 6 farklı katılımcı türünün her birini içerecek şekilde organize edilmiştir. Türlerine göre katılımcı sayıları şöyledir:

Tablo 3: Katılımcı Türlerinin Sayıları

KATILIMCI TÜRÜ	KATILIMCI SAYISI
Akademisyen	9
Bakanlıklar	3
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	39
İlçe Belediyeleri	4
Diğer Büyükşehir Belediyeleri	12
STK'lar	5
Toplam	72

Grafik 1: Katılımcı Türleri Dağılımı

MASA 1

Masa 1’de Tarım ve Orman Bakanlığından 1, İBB birimlerinden 3, ilçe belediyesinden 1 ve diğer büyükşehir belediyesinden 1 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aştığıdaki gibidir.

Tablo 4: Masa 1 Katılımcıları

Umut YÜKSEL	Doğa Koruma ve Milli Parklar 1. Bölge Müdürlüğü
Ayştgl KILIÇASLAN	İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Müdürlüğü
Yasemin CEBİR	İBB Kadın Ve Aile Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Mahi Ceylan YARDIMCI	İBB Mezarlıklar Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Metin ÖNEN	Bahçelievler Belediyesi Park Bahçeler Müdürlüğü
Eda Elif YAVUZLAR İMİRGI	Antalya Büyükşehir Belediyesi Park Bahçeler Daire Baştıkanlığı
Aslı AYGÜN ÖZTÜRK	Moderatör
Bştıra KARAGÖZ	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; erişim kolaylığı (4), kapsayıcı (3), sürdürülebilir (3), eğlenceli (2), güvenli (2), bilinçlendirme (2) ve eşitlik (2).

Tablo 5: 1. Masada Öne Çıkan Kelimeler

Erişim kolaylığı (4)	Kırılgan Nüfus	Ekosistem
Sürdürülebilir (3)	Doğal	Aktivite
Kapsayıcı (3)	Düzenleme	Kullanılabilir
Eşitlik (2)	Kentsel Yoğunluk	Mavi yeşil altyapı
Güvenli (2)	Koruma	Adil
Eğlenceli (2)	Tasarım	Ekolojik Tasarım
Bilinçlendirme (2)	İşlevsel	Biyolojik Çeşitlilik

1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek Motto/Slogan önerileri istenmiştir. Katılımcılardan gelen motto önerileri şunlardır:

Tablo 6: 1. Masada üretilen Mottolar

Nefes alan bir İstanbul için daha doğal ve kolay erişilebilen güvenli yeşil alanlar!
Daha adil, düzenli ve eğlenceli bir yeşil alan için, daha doğal ve kolay erişilen yeşil alanlar!
Toprak ile buluşan İstanbul!
Daha adil, daha erişilebilir, daha yeşil bir İstanbul!
Daha adil, yeşil ve eğlenceli bir İstanbul mümkün!
Daha yeşil ve yaşanabilir bir İstanbul için!
Aktif, yeşil, güvenli ve erişilebilir yeşil alanlar!
KAPSAYICI, SÜRDÜRÜLEBİLİR VE İŞLEVSEL YEŞİL ALANLAR MÜMKÜN!

2. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenmesi gereken amaçlara dair 1. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Amaç 1: Biyolojik çeşitliliğin korunması ve yaban hayatın devamlılığının sağlanması

Yeşil alan planlamasında biyolojik çeşitlilik ve yaban hayatının korunmasının büyük önem taşıdığı ortak görüşü bildirilmiştir. Yeşil alanlar hizmet ettikleri kent birimine bağlı olarak işlevsel açıdan rekreasyon alanları, kent-mahalle parkları, çocuk bahçeleri, oyun alanları olarak değerlendirilmesinin yanı sıra flora ve fauna topluluklarına ev sahipliği yapmasından dolayı önemli yaşam alanları olarak görülmektedir. Ekosistemin önemli bir parçası olan flora ve fauna topluluklarının korunmasının ekolojik dengeyi korumak açısından önem arz ettiği vurgulanmıştır. Dolayısıyla yeşil alanlar planlanırken öncelikli amaçlardan birinin biyolojik çeşitliliğin korunması olduğu ortak görüşü ifade edilmiştir.

Amaç 2: Sürdürülebilir peyzaj yönteminin benimsenmesi

İklim durumu göz önünde bulundurularak planlama yapılmasının önemine vurgu yapılmıştır. Kurakçıl, endemik, yerel, yenilebilir, çok yıllık, her dem yeşil kalabilen, çok çeşitli iklim koşullarına uyumlu ve su tüketim ihtiyacı az olan bitkilerin belirlenecek yöntem çerçevesinde değerlendirilebileceği ifade edilmiştir.

Amaç 3: Geçirimli yüzeyler kullanılarak daha ekolojik alanlar oluşturulması

Yeşil alan tasarımında önemli olan kriterlerden birinin yüzey seçimi olduğunun altı çizilerek günümüzde yapılan birçok tasarımda geçirimsiz yüzeylere, suni çim yüzeylerine, toprak alanlara vb. yer verildiği ifade edilmiştir. Geçirimsiz yüzeylerin, suni çim yüzeylerin sıklıkla tasarımlarda tercih edildiği ancak yağış sularının geçirimsizliği sebebiyle olumsuz sonuçlara sebep olduğu vurgulanmıştır. Dolayısıyla toprak alanlar gibi geçirimli yüzeyler tercih edilerek, yağış sularının kontrol edilebileceği belirtilmiştir.

Amaç 4: Yetersiz olan alanlarda yeşil alanların artırılması

Katılımcılar kişi başına düşen yeşil alan miktarının artırılmasının yaşam kalitesinin artırılmasında temel kriterlerden biri olduğunda hemfikir olmuştur. Bu doğrultuda yeşil alan yetersizliği tespit edilen alanlarda yeniden planlama çalışmaları yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Amaç 5: Ekolojik dengeye zarar vermeden planlama yapılması

Yeşil alan planlaması yapılırken ekolojik unsurların göz önünde bulundurulması, bütüncül ve entegre olacak şekilde değerlendirilmesi gerektiği üzerine tartışmalar derinleşmiştir.

Amaç 6: Kent içi fauna çatışması önlemeye yönelik çalışmalar yapılması, daha tanımlı hale getirilmesi

Açık yeşil alanlarda en çok karşılaşılan problemlerden birinin fauna çatışması olduğu ifade edilmiştir. Fauna çatışmasının hem faunaya hem de çevreye zarar vereceği belirtilerek önlenmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Amaç 7: Ekolojik tarım çalışmalarının özendirilmesi

Açık yeşil alanlarda ekolojik tarım faaliyetlerinin yapılması ve tarım alanlarına yer verilmesinin, yeşil alanların etkin kullanımı açısından fayda sağlayacağını altı çizilmiştir.

Planlama - Tasarım

Amaç 1: Kent içi ve dışı yeşil alanların erişilebilir ve bağlantılı olması

Yeşil alanlara herkes tarafından kolay erişimin, yeşil alan planlamasının temel unsurlarından biri olduğu vurgulanmıştır. Erişebilirliğin yanı sıra bu alanların bağlantılı olmasının da sürdürülebilirlik açısından önemli olduğu üzerine tartışmalar derinleşmiştir.

Amaç 2: Planlama ve tasarımların katılımcı süreçlerle yürütülmesi

Yeşil alanlar planlanırken halkın, kullanıcıların sürece dâhil edilmesi ve taleplerinin alınmasının planlama çalışmalarına katkı sağlayacağı görüşü üzerinde fikir birliği sağlanmıştır.

Amaç 3: Ekolojik tasarım kriterlerinin benimsenmesi

Yeşil alan planlamasında ekolojik tasarım kriterlerinin benimsenerek, parklarda bulunan kent mobilyalarının geri dönüşebilen, doğal malzemeler kullanılarak oluşturulması gerektiği ifade edilmiştir.

Amaç 4: Kent içi ve kent dışında yeni oluşturulacak parkların, bulunduğu bölgenin ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlanması

Park alanları tasarlanırken kullanıcıların istek ve ihtiyaçlarının ön planda tutularak planlama yapılması gerektiği üzerine tartışmalar gerçekleştirilmiştir.

Amaç 5: Nitelikli ve işlevsel yeşil alanların planlanması

Her yaştan kullanıcıya hitap eden, içerisinde çeşitli faaliyet alanlarını barındıran yeşil alanların planlanması gerektiği ve planlama aşamasında yeşil alanlardan beklentinin tam olarak belirlenmesinin önemi üzerine tartışmalar derinleşmiştir.

Amaç 6: Yüzey sularına yol verecek şekilde tasarım yapılması

Yeşil alanlar planlanırken geçirimli yüzeyler tercih edilerek yüzey sularına yol verecek şekilde tasarım yapılması gerektiği vurgulanmıştır. Özellikle yağmur suyu yönetimine yönelik çeşitli proje örnekleri tartışılmış ve parkların su ihtiyacının giderilmesinde yağmur suyu depolarının kullanılabileceği önerisinde bulunulmuştur.

Sosyal - Demografik

Amaç 1: Bilinçlendirme ve farkındalık çalışmalarının yapılması

Yeşil alan kullanıcılarının bilinç düzeyinin, bu alanların kullanımına doğrudan etki eden bir faktör olduğu görüşü üzerinde hemfikir olunmuştur. Dolayısıyla bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları ile yeşil alanların doğru ve etkin kullanımının sağlanabileceği ifade edilmiştir.

Amaç 2: Açık yeşil alanların günün her saati yaşayan alanlar haline gelmesi

Yeşil alanlarda en çok karşılaşılan güncel problemlerden birinin güvensizlik olduğu vurgulanmıştır. Birçok yeşil alanın atıl bir vaziyette bulunduğu ve güvensizlik unsurunu barındırdığı belirtilerek, bu alanların yeniden toplumsal yaşama kazandırılması ve günün her saati yaşayan alanlar haline getirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Amaç 3: Planlama çalışmalarında kırılğan nüfus varlığının göz önünde bulundurulması

Amaç 4: Kent hakkı, kentli olma bilincinin vurgulanması

Kentli olma bilinci ifadesi ile kullanıcıların daha bilinçli olması ve kent üzerindeki haklarının farkında olarak hesap sorma mekanizmalarının geliştirilmesi gerektiği kastedilmektedir. Bu doğrultuda kentli olma bilincinin kazandırılmasının önemine vurgu yapılmıştır.

Amaç 5: Parkların, herkesin kullanımına yönelik, her yaşa uygun, kapsayıcı bir şekilde planlanması

Yönetim - Finans

Amaç 1: Kurumlar arası iletişim ve koordinasyonun sağlanması

Kurumlar arası iletişimin güçlendirilmesi ve birlikte çalışabilirliğinin artırılması gerektiği ifade edilmiştir.

Amaç 2: İşlevsel, doğaya adapte olmuş, ekosistemin dengesini bozmayacak planlama yaklaşımlarının benimsenmesi

Amaç 3: Planlama ve tasarım süreçlerinin katılımcı planlama anlayışı ile yürütülmesi ve yerel halkın ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması, sürece dâhil edilmesi

Amaç 4: Talep odaklı planlama çalışmaları yürütülmesi

Amaç 5: Kent içi yeşil alan çalışmaları için kaynak ayrılması, aktarılması

Yeşil alan sistemleri için ayrılan bütçenin artırılması, kaynak aktarımının yapılması ve mevcut bütçenin etkin kullanılması gerektiği vurgulanmıştır.

3. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenen amaçlara ulaşmak için uygulanabilecek projelere dair 1. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel – Ekolojik

Proje 1: Parklarda tanımlı besleme alanlarının oluşturulması

Fauna çatışmasının yeşil alanlardaki güncel problemlerden biri olduğu, bu durumu önlemek adına hayvanlar için tanımlı besleme alanları oluşturulması fikri belirtilmiştir.

Proje 2: Kent içi fauna çatışmaları konusunda bilinçlendirme eğitimlerinin yapılması

Proje 3: Sürdürülebilir peyzaj dönüşümleri projelerinin uygulanması

İklim durumu göz önünde bulundurularak planlama yapılmasının önemine vurgu yapılmıştır. Kurakçıl, endemik, yerel, yenilebilir, çok yıllık, her dem yeşil kalabilen, çok çeşitli iklim koşullarına uyumlu ve su tüketim ihtiyacı az olan bitkilerin peyzaj dönüşüm projeleri çerçevesinde değerlendirilebileceği ifade edilmiştir.

Proje 4: Ekolojik tüneller ve köprüler oluşturulması

Yayalar, yeşil alanlarda barınan yaban hayat canlıları vb. kullanıcılar için ekolojik köprüler ve tüneller oluşturulması projesi üzerine fikir sunulmuştur.

Proje 5: Ekolojik tarım eğitimleri

Yeşil alanlarda tarımsal faaliyetlerin de yürütülebileceği fikrinden yola çıkarak ekolojik tarım eğitimlerinin verilmesi projesi önerilmiştir. Ekolojik tarım eğitimleri projesi ile köklerimizden kopuşu azaltmak, eskiden yapılan aletler ve ekim dikim yöntemlerini unutturmamak amacıyla eğitimler verilebileceği önerilmiştir.

Proje 6: Doğal bitki örtüsü

Açık yeşil alanlarda bitkilendirmenin kendi haline bırakılarak alanın doğal haline dönmesine izin verilmesinin faydalarına değinilmiştir. Yeşil alanların insanların az kullandığı bölümlerinde çim yetiştirilmeden yabani ortamında bırakılması ile yeşil alana müdahale etmeden o bölgedeki doğal flora yapısıyla bırakılması, o bölgede zengin bir fauna oluşturur fikrinden yola çıkarak proje geliştirilmesi önerilmiştir.

Planlama - Tasarım

Proje 1: Katılımcı tasarım

Gönüllülük esasıyla yerel halk ve çocuklarla katılımcı tasarım uygulamalarının yapılması ile hem kullanıcıların tasarım sürecine katılımının sağlanabileceği, hem de sahiplenme duygusunun artırılabilceği ifade edilmiştir.

Proje 2: Okul bahçeleri

Okul bahçelerinin düzenlenmesi (aktif yeşil alan olarak) ve okul saatleri dışında kamuya açılması (Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği) projesi önerilmiştir. Otopark sorunu olan bölgelerde otopark alanı olarak kullanıma açılması gerektiği belirtilmiştir.

Proje 3: Boş kamu arazilerinin tespiti ve değerlendirilmesi

Kadastral boşlukların mevcut olduğu belirtilerek, bu durumun bir problem olarak karşımıza çıktığı vurgulanmıştır. Bu boşluklara nitelik tanımlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Proje 4: Kadastral boşlukların kazanımı

Kamu yararına kullanılması gereken kadastral boşlukların tescillenmesi, işgallerin kaldırılması önerilmiştir.

Tescilin, kamulaştırma için önemli bir unsur olduğu vurgulanarak yeşil alanların çoğunluğunda özel kullanım işgali mevcut olduğu ve bu problemin çözümüne yönelik olarak tescil işlemlerinin yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Sosyal - Demografik

Proje 1: Yeşil alan kullanım rehberi

Bilinçlendirme amaçlı yeşil alan kullanım rehberi oluşturulması önerilmiştir. Hangi aktiviteler olduğu, içerisindeki flora, fauna çeşitliliği, bu alanda nelere dikkat edilmeli, nasıl kullanılmalı vb. yönlendirme ve bilinçlendirme amaçlı bilgilerin olduğu bir rehber oluşturulması fikri derinlemesine tartışılmıştır.

Proje 2: Köklere dönüş eğitimleri

Köklerden kopuşu azaltmak amacıyla, eskiden kullanılan aletler, ekim-dikim yöntemleri vb. konuların unutulmaması için eğitimler verilmesi önerilmiştir.

Proje 3: Flora farkındalık eğitimleri

Yerel bitkilerin vb. tanıtılması amacıyla flora farkındalık eğitimlerinin yapılması önerilmiştir.

Proje 4: Kuş gözlem etkinlikleri

Proje 5: Erişilebilir ancak güvensiz olan yeşil alanların geri kazanılması amacı ile etkinlikler düzenlenmesi

Kent içi ve dışı alanlarda yer alan bazı park alanlarının atıl ve güvensiz durumda olduğu ifade edilmiş ve bu alanlara insanların yönlendirilerek canlılık sağlanabileceği vurgulanmıştır. Bu amaçla etkinlikler düzenlenmesi önerilmektedir.

Yönetim - Finans

Proje 1: Kurumlar arası portal

Kurumlar arası iletişimi artırmak amacı ile ortak bir portal oluşturulması gerektiği ifade edilmiştir.

Proje 2: Uluslararası proje birimi

Uluslararası (AB vb.) fonlardan hibe almak için proje geliştirme biriminin oluşturulması. Yeşil alan projelerine kaynak sağlanması amacıyla kuruluşlar tarafından sağlanan fonlardan yararlanmak için bir birim oluşturulması ve hibe programları takibinin yapılması önerilmiştir.

Proje 3: Sponsorluk çalışmaları

Proje 4: Kentsel dönüşüm süreçlerinin kullanılması

Kentsel dönüşüm süreçlerinin parsel bazında yerinde dönüşüm tekniğiyle değil yeşil alan kazanmak üzere ada bazında ya da daha büyük ölçekli uygulanması gerektiği ve Tavukçu Deresi Projesinin örnek alınabileceği önerilmiştir.

MASA 2

Masa 2’de akademisyenlerden 1, İBB birimlerinden 3, sivil toplum kuruluşlarından 1 ve diğer büyükşehir belediyelerinden 3 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 7: Masa 2 Katılımcıları

Nilüfer Kart Aktaş	İÜ-C Peyzaj Mimarlığı
Coşkun Ege	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB -Avrupa Yakası Park ve Bahçeler Şb. Md.
Umut Emrah Kolay	İBB Bilgi İşlem DB - Coğrafi Bilgi Sistemi Şb. Md.
Gökçer Okumuş	İBB İstanbul Planlama Ajansı – Kamusal Tasarım Ofisi
Cihan Akkoyun	Görme Engelliler Derneği
Fulya Kırıcı	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
Neslihan Taşkın	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
Zeliha Buse Kebabçı	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Buse Çiftçisertbaşı	Moderatör
Okan Hacıoğlu	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; *erişilebilir* (6), *güvenli* (3), *kaliteli* (2), *eğitici* (2), *yeterlilik* (2), *nefes* (2), *geniş alan* (2) ve *ekolojiktir* (2).

Tablo 8: 2. Masada Öne Çıkan Kelimeler

Erişilebilir (6)	Geniş Alan (2)	Gölgelik	Hareketli	Yeşil İstanbul
Güvenli (3)	Ekolojik (2)	Gürültüsüz	Kullanıcı memnuniyeti	İklimeye Uyumlu
Kaliteli (2)	Adil	Bütünleşik	Homojen Dağılım	Sürdürülebilir
Eğitici (2)	Yaşamsal	Planlama	Evrensellik	Göller
Yeterlilik (2)	Oyun içerikli	Yerleşim	Bağlı	
Nefes (2)	Kılavuz yollar	Mülkiyet	Temiz	

1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek Motto/Slogan önerileri istenmiştir. Katılımcılardan gelen motto önerileri şunlardır:

Tablo 9: 2. Masada üretilen Mottolar

Erişilebilir, kaliteli, güvenli yeşil alan
Kentin yaşam alanları
İyi yaşam, yeşil İstanbul
Dinlen, oyna, öğren, eğlen, yaşayan İstanbul
Yeşile doy nefes al
Erişilebilir, kaliteli yeşil İstanbul
Nefes almak, rahatlamak hayal değil
Temiz havada rahat yürü, engelsiz yürü
Yeşilde nefes var, yeşilde kal, yeşilde hayat var
Yeşile Dönüş!

2. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenmesi gereken amaçlara dair 2. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Amaç 1: Tüm canlılara yaşama ortamı sağlanmalıdır.

Amaç 2: Yağmur suyunun depolanmasını sağlayacak parklar ya da suya duyarlı parklar yapılmalıdır.

Amaç 3: İklimle uyumlu yeşil alan tasarımları yaparak iklim değişikliğine uygun ve iklim değişikliğine direnebilen parklar yapılmalıdır.

Amaç 4: Flora anlamında, kurakçıl peyzajın önemine dikkat edilmelidir.

Amaç 5: Mevcut ağaçlar korunmalıdır. Anıt ağaçların ve diğer ağaçların bakımlarının iyileştirilmesi gereklidir.

Amaç 6: Karbon nötr (sıfır karbon)'den söz edilmelidir.

Amaç 7: Parklarda gürültü önlemi olması gereklidir.

Amaç 8: Kentsel ısı adası etkisi azaltılmalıdır.

Amaç 9: Doğal bitki türlerinin seçimi ya da doğru bitki türlerinin seçimine özen gösterilmelidir.

Amaç 10: Çim alanların azaltılıp bunlar yerine çayırın yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Amaç 11: Bitki dikim sürecinde toprak analizlerinin de yapılması gerekmektedir.

Planlama - Tasarım

Amaç 1: Bisiklet yollarının yeşil alanlarda, sahil yollarında olması gerekmektedir. İstanbul'daki tüm bisiklet yollarının bütünleştirilmesi gerekmektedir.

Amaç 2: Evrensel ve kapsayıcı tasarımlar yapılmalıdır.

Amaç 3: Yayalaştırılmış yolların ve caddelerin sayısının arttırılması gerekmektedir.

Amaç 4: Çatı bahçeleri yaygınlaştırılmalıdır.

Amaç 5: Bioswale'ler (yağmur hendekleri) yaygınlaştırılmalıdır.

Amaç 6: Ağaçlar engelli vatandaşlara zorluk çıkartmayacak şekilde konumlandırılmalıdır.

Amaç 7: Mahalle parklarının arttırılması hedeflenmelidir.

Amaç 8: Yer altı otoparklarının yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Amaç 9: Yer üstü otoparklarda yeşil alanların arttırılması gerekmektedir.

Amaç 10: Yapılacak faaliyetlerde (yeni bir park yapılması gibi) vatandaş için katılım toplantıları yapılmalıdır.

Amaç 11: Park tasarımlarının yapılmadan önce katılım toplantılarının yapılması ve vatandaşın da bu sürece dâhil edilmesi gerekmektedir.

Amaç 12: İstanbul'da bir botanik bahçesinin daha yapılması gerekmektedir ve bu bahçenin planlanması gereklidir.

Amaç 13: İstanbul genelinde atıl alanların tespit edilip bunların hangi fonksiyona ihtiyaçları var ise tespitlerinin yapılması gerekmektedir.

Amaç 14: İşlevsizleşen sanayi alanlarının tespit edilip uygun olanların yeşil alanlara ve parklara dönüştürülmesi gerekmektedir.

Sosyal - Demografik

Amaç 1: Her mahalleye bir çocuk parkı ve/veya bir park yapılmalıdır.

Amaç 2: Her yaş grubuna hitap edebilecek yeşil alanların yapılması gerekmektedir.

Amaç 3: Mevcut yeşil alanların kullanımının etkinlikler ile desteklenmesi gerekmektedir.

Amaç 4: Üretken peyzaj alanlarının arttırılması ve toplumsal katılımcılığın sağlanması gerekmektedir.

Amaç 5: Tasarım planlamaları öncesinde ihtiyaç analizleri yapılmalıdır.

Yönetim - Finans

Amaç 1: Kaynakların korunması ve kullanılması dengesinin sağlanması gerekmektedir.

Amaç 2: Kentsel dönüşüm uygulamalarında yeşil alanların da bir ekonomik değer olarak değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir.

Amaç 3: Farklı kurumların yetkilerini koordine etmek çok önemlidir. Bunun sağlanması gerekmektedir.

Amaç 4: Yeşil alanların bakımının akıllandırılması gerekmektedir.

Amaç 5: Şehirdeki ağaçların noktasal yer tespitinin yapılması ve coğrafi bilgi sistemleri formatında bu verilere yer verilmesi gerekmektedir. Bu şekilde otonom sistemler geliştirilerek ağaçların bakımının bu formata göre yapılması gerekmektedir.

Amaç 6: Mekânsal yeşil alanların verilerinin güncelleştirilmesi gerekmektedir.

Amaç 7: Yapılacak her türlü çalışma öncesinde (hastalıklı ve devrilmekte olan ağaçlar için) halkın bilgilendirilmesi ve katılım toplantılarının yapılması gerekmektedir.

Amaç 8: Kamulaştırmalar için bütçenin arttırılması gerekmektedir.

Amaç 9: Mezarlıkların bakımının yapılması gerekmektedir.

3. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenen amaçlara ulaşmak için uygulanabilecek projelere dair 2. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Proje 1: Yaşam yolları ve yaşayan sokaklar benzeri projeler yapılmalıdır.

Proje 2: Tretuvarların ağaçlandırılması gerekmektedir.

Proje 3: Geçirimli yüzeylerin arttırılarak yağmur suyunun depolanması ve toprakla buluşturulması gerekmektedir.

Proje 4: Küçük çapta sebze yetiştiriciliği yapılmalıdır.

Planlama - Tasarım

Proje 1: Yağmur bahçesi projeleri yapılmalıdır.

Proje 2: Yaşam vadisi gibi daha küçük ölçekte projeler gerçekleştirilebilir. Yaşam caddesi, yaşam sokağı gibi projeler yaygınlaştırılmalıdır.

Proje 3: Yaşam vadilerindeki derelerin beton kanallardan kurtarılması gerekmektedir. Bu derelerin etrafı çiçeklendirilmelidir ve yağmur sularının toprakla buluşturulması gerekmektedir.

Proje 4: İstanbul çevresindeki uygun yerlere kamp alanları yapılmalıdır.

Proje 5: Yeni açılan plaj alanları ile kamp alanlarının entegrasyonunun sağlanması gerekmektedir.

Proje 6: Proje kapsamında sokak hayvanlarına yönelik mutlaka bir çalışma yapılmalıdır.

Proje 7: Kamulaştırılması planlanan alanların kamulaştırma yapıldıktan sonra yeşil alan olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Proje 8: İstanbul'da bir "peyzaj master planı" yapılması gereklidir. Bunun için en kısa zamanda harekete geçilmesi gerekmektedir.

Proje 9: Peyzaj ve tasarım projelerinde estetik ve konfora daha fazla dikkat edilmesi gerekmektedir. Örneğin gölge yaratmak için daha fazla ağaçlandırma çalışması yapılması gerekmektedir.

Proje 10: Parklarda ve yeşil alanlarda daha fazla bakım yapılması için bir proje üretilmesi gerekmektedir.

Proje 11: Tarihi niteliği olan alanlarda o alana ve kimliğine uygun çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Sosyal - Demografik

Proje 1: Katılımcı, tasarım modüllerinin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Proje 2: Engellilere yönelik mobil uygulamalar yapılması (Kılavuz yollar, Braille alfabesi ile yapılmış bilgilendirme levhaları vb.) gerekmektedir.

Yönetim - Finans

Proje 1: İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin kendi içindeki birimler ile her türlü proje için (özellikle İSKİ projeleri ve dere ıslah projeleri için) koordinasyon sağlanması gerekmektedir.

Proje 2: Yeşil alanların güvenliğini sağlamak amacıyla yeşil alanlara güvenlik kamera sistemi yapılmalıdır.

Proje 3: Yeşil alan yönetim sistemine katılım toplantılarının eklenmesi gerekmektedir.

Proje 4: İşgal alanlarının yıkılmasına mutlaka devam edilmesi gerekmektedir.

MASA 3

Masa 3'te İBB birimlerinden 4, sivil toplum kuruluşlarından 1 ve diğer büyükşehir belediyelerinden 1 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 10: Masa 3 Katılımcıları

Feyime ÖNER	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Kentsel Ekolojik Sistemler Şb. Md.
Kübra YÜCEL YÖNLÜ	İBB Sosyal Hizmetler DB - Engelliler Şb. Md. - AR-GE ve Projeler Şefliği
Ceylan TURGUT	İBB Muhtarlık İşleri DB - Muhtarlıklar Şb. Md.
Neval KÖSEDAĞI BÜLBÜL	İBB Muhtarlık İşleri DB - Muhtarlıklar Şb. Md.
Ceyda BOSSON	ÇEKÜL Vakfı
Burçin YILMAZ	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Büşra Nur BABAL	Moderatör
Aziz Murat DİNÇER	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; *sürdürülebilirlik* (6), *biyoçeşitlilik* (3), *erişilebilirlik* (2) ve *oyundur* (2).

Tablo 11: 3. Masada Öne Çıkan Kelimeler

Sürdürülebilirlik (6)	Bilinçlenme	Ekolojik	Dinlenme
Biyoçeşitlilik (2)	Ekolojik	Ekonomik	Kaynak
Erişilebilirlik (2)	Flora Fauna	Erişilebilir	Nefes
Oyun (2)	Ekonomik	Evrensel Tasarım	İhtiyaç
Koruma	Yaşam	Güvenli	Eğlence
Katılımcı	Kapsayıcı	Yenilenebilir	Dönüşebilir
Gelecek	Huzur	Evrensel Tasarım	Kalite
Kapsayıcı	Mutluluk	Sosyal	Hak

1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek motto/slogan önerileri istenmiştir. Katılımcılardan gelen motto önerileri şunlardır:

Tablo 12: 3. Masada Üretilen Mottolar

Ekolojik ve ekonomik yeşil alanlar
Öğrenerek ve bilinçlenerek koruma/kullanma/erişme
Ulaşılabilir ve yeterli alanlarla İstanbul Nefes Alıyor
Lüks değil ihtiyaç, yeşil alan herkes için bir hak
Ekonomisiyle, biyoçeşitliliğiyle ve erişilebilirliğiyle birlikte bir yeşil alan
Ekolojisi ve biyoçeşitliliği koruyan ekonomik, erişilebilir, adil ve nefes alan İstanbul
YEŞİLİ KORUYAN, HERKES İÇİN NEFES OLAN İSTANBUL

Oturum boyunca tartişılan diğer konular ise şunlardır:

Açık ve yeşil alanlar konusunda İstanbul'da geçmişten günümüze birçok uygulama yapılmıştır. İnsanların günlük hayatlarında etrafında gördükleri konusunda algıda seçiciliğin önemi kavranmış, bu yönde adımlar atılmıştır. Geçmişte peyzaj denildiğinde yalnızca estetik kaygılar öncelikli iken İBB olarak řu an doğanın korunması ve kaynaklar daha da önemli bir konu haline gelmiştir. Yapılan yanlış uygulamaları bertaraf etmek yerine ömrünü tamamladıktan sonra tekrar etmemek temel unsur olmuştur. Bu sayede su ve diğer doğal kaynaklar daha verimli kullanılmış olacaktır.

Açık ve yeşil alanlara bir diğer bakış açısı ise koruma ve bilinçlenme odağı ile olmuştur. İstanbul'daki biyoçeşitliliğin farkında olunması ve bilinçli bireylerin varlığı bu noktada çok önem arz etmektedir. İstanbul biyoçeşitliliği olan bir şehir. Kuş gözlem imkânları, hayvan varlığı ve doğası ile bir bütünlük içerisinde olduğundan bahsedilmiştir.

Ayrıca yeşil alanlara erişim de diğer önemli konudur. Bir alan tasarlanırken herkesin (hamile, çocuk, yaşlılar vb.) kullanabileceği yeşil alanların üretilmesi gerekmektedir.

Bilimin geliştiği çağda bu alanlarda aktif olarak kullanmak ve faydalanmak gerektiği vurgulanmıştır. Oyun İstanbul projesinin de önemli ve faydalı bir proje olduğu belirtilmiştir. Yeşil alanlar ile ilgili bir site yayınlanacaksa burada vurgulanmak istenen kelimelerin site içerisinde öyle bir tasarlanması gerekir ki üzerine imleç ile gelindiğinde o kelimenin proje için neyi ifade ettiği, ne anlama geldiği ve proje için önemi ortaya koyulabilir.

2. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenmesi gereken amaçlara dair 3. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Teknolojik ve inoatif yaklaşımlar ile korumanın bütüncül hale getirilmesi: Enerji tüketiminin yüksek olması sorununun bilim ve teknoloji ile çözülebileceği, bu noktada inovasyon ve teknolojinin kullanılabilmesi belirtilmiştir.

Küresel iklim politikaları ile uyumlu uygulamalar geliştirilmesi

Yaban hayata saygılı uygulamalar geliştirilmesi

Planlama - Tasarım

Pasif durumdaki yeşil alanların (havza vb.) koruma/kullanma dengesi gözetilerek aktif hale getirilmesi: İSKİ'ye ait havzaların çok büyük alanlar olduğu, oradaki koruma alanlarının yapısının bozmadan aktif olarak vatandaşa açılabilmesinden bahsedilmiştir.

24 saat kullanılabilen, güvenli yeşil alanlar tasarlanması

Yeşil koridorlar ile bütüncül bir yeşil alan sistemi oluşturulması

İklimeye uygun bitki türlerinin kullanılması

Sosyal - Demografik

Karar verme sürecinde yeşil alan açısından dezavantajlı olan bölgelere pozitif ayrımcılık yapılmalı: Park olmayan yerlere öncelik verilmesi, pozitif ayrımcılık yapılması önemlidir.

Kullanıcı profiline uygun yeşil alanlar tasarlanmalı. Yeşil alan içeriği çeşitlenmeli: Sultanbeyli'de tüm engellilerin rahat edebileceği bir alanın tasarlandığı belirtilmiştir. Yeşil alanın sadece park değil bostan vs. ile de yapılabileceği ve çeşitlilik olması gerektiği ortaya koyulmuştur.

İstanbul flora ve faunasına ilişkin her yaşa uygun farkındalık/bilinçlendirme toplantıları düzenlenmeli

Yönetim - Finans

Tasarım/uygulama süreçlerine kullanıcı, STK vb. bütün paydaşların dâhil edilmesi: Tasarlayanın yanı sıra uygulayıcının da deneyiminin çok önemli olduğu ve farklı bir bakış açısı oluşturacağı belirtilmiştir.

Yeşil alan erişilebilirliğinin uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi

Yasa ve yönetmelikler ile yeşil alan miktarını artırmaya yönelik yaptırımlar uygulanmalı: örneğin dönüşüm, yapılaşma vb. durumlarda, binaların inşa edilme süreçlerinde, inşa edildikleri alanlarda belli miktarlarda yeşil alan kazandırılması yasalar ile zorunluluk haline getirilmeli.

3. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenen amaçlara ulaşmak için uygulanabilecek projelere dair 3. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Kendine Yeten Park Projesi (Orta-Uzun Vade): Projede akıllı aydınlatmalar, yağmur hasadının yapıldığı sistemler gibi uygulamalar ile parkların tasarlanması ve bu şekilde parkların ekstra bir düzenlemeye gerek kalmadan ekonomik açıdan sürdürülebilir olması hedeflenmektedir. Kısa vadede bu şartlara uygun pilot bir park yapılabileceği ve sonrasında yavaş yavaş bütün parklarda dönüşümler sağlanabileceği belirtilmiştir.

Üreten Çocuk Projesi: İBB kreşlerinde tohum ekim etkinlikleri yapılması planlanmıştır. Çocukların tohum ve toprak ile tanışması sağlanmalıdır. İmkânı olanların alanlarının kullanılması, olmayan kreşlerin de gerekli malzemeler ile ziyaret edilmesi planlanmıştır. Bu proje ile bağlantılı olarak Milli eğitim müfredatına yeşil ile ilgili bilinçlendirme faaliyetleri eklenmesine yönelik çalışmalar düşünülebilir.

Yaban Hayatı Gözlem Projesi: Yunus balıklarının, belirli dönemlerde göç eden kuşların ve bazı yaban hayvan türlerinin gözlemlenmesi için uygun zamanda yerinde gözlem yapmayı sağlayan turlar düzenlenebileceği belirtilmiştir.

Bilgilendirme Panoları Projesi: İnsanlar şehir hayatı içerisinde doğayı fark edememektedir. Panolar aracılığıyla ağaçlar, bitkiler ve çiçekler insanlara tanıtılabilir. İklim ve bulunulan aya göre sloganlar ile "Manolyalar açtı fark ettiniz mi?" gibi cümleler ile insanların bilgilendirilebileceği belirtilmiştir.

Planlama - Tasarım

Erişilebilir Yeşil Alanlar Uygulaması: Otomasyon sistemi kullanılarak engellilerin mevcutta olan uygulaması ile yeşil alanların entegrasyonunun sağlanması ve gidilecekleri park ve bahçelerin de işlenmesi sağlanabilir. Bir uygulama aracılığıyla özel ihtiyacı olan bireylere sunulabilir.

Çocuk Eğitim/Macera Ormanı Projesi (Kısa Vade): Konuşan ağaçlar ve parkurlar ile çocukların hem eğlenip hem öğrenmesi sağlanabilir.

Çocuk Dostu Donatılar Projesi: Mevcut parklar dâhil, yeni yapılacak parklarda da her yaş grubuna uygun malzemeler kullanılmalıdır. Dezavantajlı gruplardaki çocuklar için de tasarlanmalıdır. Eşyaların çocukların boyutlarına uygun olması gerekmektedir. Çocuklara uygun spor aletleri, oturma alanları, bilgilendirme panoları gibi elemanlar yeşil alanlara eklenmelidir.

Sosyal - Demografik

Yeşil Geziler Projesi (Kısa Vade): Belirli aralıklarla hiç park olmayan bir mahallenin sakinleri alınarak en yakın orman alanına götürülebilir. Bir aile piknik yaparken neler yapılıyorsa o şekilde tasarlanabilir ve aktiviteler eşliğinde doğa tanıtılmış olur. (özellikle en acil müdahale bölgelerinde ilk etapta böyle uygulamalar planlanabilir)

Balkon Bahçe ve Teras Yarışması Projesi: Kent sakinlerinin kapalı, yarı açık veya tamamen açık balkon, bahçe ya da teraslarına ait kendi tasarımları ile katılabilecekleri bölgesel-mahalle ölçeğinde bir yarışma düzenlenebilir. Bu proje bir festival şeklinde başka etkinliklerle bir arada düşünülebilir. Ön inceleme sonrası yerinde inceleme yapılarak ödül

verilebilir. Katılımcı etkinlikler düzenlenerek sonunda katılımcılara fide ve tohumlar dağıtılabilir. (Antalya Belediyesinin düzenlediği mevcut bir proje)

Açık Alan Etkinlikleri: Parklarda gençlere yönelik konserler ve festivaller yapılarak, onların açık ve yeşil alanlara olan ilgilerinin çekilebileceği belirtilmiştir.

Doğum Günü Parkları Projesi: Yeşil alanlarda her yaş grubunun doğum günü partilerinin yapılabilmesi için alanlar düzenlenebilir.

Rehberli Orman Turları Projesi (İBB Orman İzçileri Projesi ile benzer): Ormanların tanıtıldığı geziler düzenlenerek tarihi, yaban hayatı vb. ile ilgili bilgiler verilebilir. Bitkilerin endemik türlerinin anlatıldığı, tanıtıldığı turlar düzenlenebilir.

Yönetim – Finans

Eğitim verilmesi (Oyun İstanbul): Yeşil alanları beş duyusu ile algılayabilecekleri bir sistem aracılığıyla, çocukların eğlenerek öğrenmiş olacaklarından bahsedilmiştir.

Güvenli Parklar Projesi: Hem 24 saat kullanım, hem de çocukların gün içerisinde kullanabileceği şekilde tasarlanan parklar olarak belirtilmiştir.

MASA 4

Masa 4'te İBB birimlerinden 4, sivil toplum kuruluşlarından 1 ve diğer büyükşehir belediyelerinden 1 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 13: Masa 4 Katılımcıları

Ahmet Cemil TEPE	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB -Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şb. Md.
Mustafa ATLI	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB -Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şb. Md.
Emine ATAÖĞLU	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB -Avrupa Yakası Park ve Bahçeler Şb. Md.
Pınar Tuba KARAMIZRAK	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB -Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şb. Md.
Melike ÜRESİN	İBB Etüd ve Projeler DB - Üstyapı Projeler Şb. Md.
Pelinsu PEKSEN	İBB Yol Bakım ve Alt Yapı Koordinasyon DB
Ahmet Onur ALTUN	ÇEKÜL Vakfı
Ayşegül YAVUZ	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
Erdoğan CAN	Moderatör
Özge DIĞRAK	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; *huzur* (2) ve *sanattır* (2).

Tablo 14: 4. Masada Öne Çıkan Kelimeler

Huzur (2)	Hareket	Ağaç	Refah	Öğrenme
Sanat(2)	Spor	Aktivite	Canlılık	Nefes-Oksijen
Sosyalleşme	Turizm	Çocuk Parkı	Sağlık	Bitkisel Peyzaj
Kentsel mobilya	Renk	Yaşam	Estetik	Toprak
Eğlence	Yeşil	Yaşam Kaynağı	Özgürlük	Tüm canlılar
Değer	İhtiyaç			

1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek Motto/Slogan önerileri istenmiştir. Katılımcılardan gelen motto önerileri şunlardır:

Tablo 15: 4. Masada Üretilen Mottolar

Hayat Parkta
Toprak Senin Evin, Yeşil Senin Değerin, Parklar Senin Nefesin
Kentte ki Doğal Yaşam Alanı
İnsan Eliyle Oluşturulabilecek En Doğal Konfor Alanı
Özgür, Eğlenceli, Yaratıcı, Öğreten Yaşam Alanları
Yaşamın Kaynağı Parklar
Tüm Canlıların Ortak Yaşam Alanı/Nefes Alabileceği Alanlar
Huzurlu,Sağlıklı, Estetik, Sürdürülebilir Doğal Yaşam Alanları
Katılımcı,Sanata Değer Veren, Çocuk Dostu Yaşam Alanları
Hepimiz İçin Doğaya Bağlan
Dünyaya Bağlan Temas Kur
Uzat Elini (Elini Uzattınca Neye Dokunuyorsun? İnsan-Toprak-Karınca-Böcek)

Arka Bahçen Kadar Samimi-Sıcak-Doğal-Sensin-Sana Ait

Kentte Yeşile Ulaş, Tüm Canlılarla Paylaş

Tüm Canlılar İle Paylaştığın Sana Ait Yeşil

Seninle Güzel

ARKA BAHÇEN SENİN

KENTTE YEŞİLE ULAŞ, TÜM CANLILARLA PAYLAŞ

2. Oturum

Geçen yıl Londra’da parklarda spora yönelik bir motto belirlenmiş ve spor etkinlikleri ön plana çıkarılmış. Dönemsel olarak değişken ve etkinliklere yönelik mottolar belirlenebilir.

Ülkemizde park denilince ilk akla gelen piknik alanı ve çocuklar için oyun alanı algısını yok etmek gerekir. Yaş kitlesi ve kullanıcılara yönelik etkinlik, farklı konsept ve çalışmalar yapılarak yeşil alanlara dahil edilmelidir.

İstanbul parkları tarihi anımsatıyor.

Sloganlar; kapsamlı, tüm canlıları içeren, samimi ve insanların aidiyet hissedebileceği, samimi sempatik bir slogan olmalıdır.

Tüm canlıların ortak kullanabileceği alanlar (etkileşim alanları) olmalıdır.

Anadolu’daki yaşam daha sıcak samimi ve toprakla içli dışlı olan üretken bir yaşam stili, kente göç çok fazla olduğundan tüm kesimden insanların aradığı samimiyet ve üretkenliği yeşil alanlara yansıtmamız gerekir.

Beylikdüzü Belediyesi’nin yaptığı bir çalışmada; hobi bahçeleri tasarlamış, tohum bankasında tescillenmiş tohumları üretilip yetiştirdikleri alanlar yaratmış, üretim yapmışlar ve pandemi döneminde ihtiyaç sahibi ailelere dağıtmışlar. Bu tarz yaklaşım ve üretimlerin Büyükşehir Belediyesi planlamalarında da öne çıkarılması ve yaygınlaştırılması yeşil alanlara nitelik kazandıracaktır.

Çevresel - Ekolojik

Amaç 1: Yapılacak olan planlamalarda demografik ve iklim verileri birleştirilmeli. (Örneğin; sıcak hava koşulları durumunda çardaktan su püskürtme sistemi yapılabilir.)

Amaç 2: Ekolojik sistemi destekleyen tasarımlar olmalı ve ekolojik koruma bölgeleri oluşturulmalıdır.

Amaç 3: Doğal ve kültürel mirası koruyacak planlamalar olmalıdır (yaban hayatın korunması ve biyoçeşitliliğin zenginleştirilmesi vb.).

Amaç 4: Küresel iklim değişikliğine, su kaynakları ve su bilincine yönelik çalışmalar, etkinlikler, bilgilendirmeler yapılmalıdır.

Amaç 5: Planlamalarda doğal kaynakların verimli olarak kullanılması sağlanmalıdır.

Amaç 6: Doğal vejetasyonun ön plana çıkarılması ve kullanılması sağlanmalıdır.

Amaç 7: Çevresel koşullara göre bitkisel materyallerin belirlenmesi gereklidir.

Planlama - Tasarım

Amaç 1: İnsanların günlük rutinlerinde (evlerinde-iş yerlerinde) 5 dk bile olsa kısa mesafede yeşil alana ulaşabilecekleri, oturup mola verecekleri küçük alanlar yaratılmalı, bu alanlarda doğal materyaller ve bakımı kolaylaştıracak malzeme-ürünler seçilmelidir.

Amaç 2: Tasarım alanlarında mahalle bazında o mahallenin katılımlarını sağlayabilecek etkinlikler düzenlenebilir (mahalleler arası yarışmalar-atölyeler vb.).

Amaç 3: Tasarımlarda erişilebilirliğe önem verilmelidir.

Amaç 4: Yeşil alanların bağlantıları iyi kurgulanmalıdır.

Amaç 5: Sanat ile iç içe planlamalar yapılmalı, sanat tasarımlara dahil edilmelidir.

Amaç 6: Sanatsal etkinliklerde katılım açısından ekonomik dengesizliklerin (sosyo-ekonomik durumlar) dikkate alınması gerekir. İnsanlar sanata kolay erişebilmeliler.

Amaç 7: Planlamalarda yeşil enerjinin kullanılması yaygınlaştırılmalıdır. (Enerji-etken tasarım)

Amaç 8: Planlamalarda mavi-yeşil altyapıyı destekleyecek, doğal geçirimli yüzey oluşturacak materyallerin kullanımı yaygınlaşmalıdır.

Amaç 9: Hobi bahçeleri tasarımları arttırılmalıdır.

Amaç 10: Planlamalara canlıları sahiplenmenin arttırılacağı barınaklar vs. tasarımlar dahil edilmelidir.

Amaç 11: Park içerisinde sesli tanıtım, içerik anlatım vb. tarzda yaklaşımlar geliştirilip planlamalara dahil edilmelidir.

Amaç 12: Sivil toplum kuruluşları ön planlamaya alınmalıdır. (Yerel katılım ve yönetim)

Amaç 13: Oyunlaştırma ve dijitalleştirme yöntemleri ile yeşil alanları arttırmak vb. eylemler adına farkındalık yaratılmalıdır. Genç nesil ve sosyal platformlar için içine dahil edildiğinde farkındalık anlamında etkili olacaktır. Bu nedenle dijital platformda oyunlaştırma adına çalışmalar yapılabilir.

Sosyal - Demografik

Amaç 1: Yaşlı-genç-çocuk tüm yaşlara hitap eden yeşil alanlar olmalıdır.

Amaç 2: Farklı demografik yapılara özel parklar- alanlar tasarlanmalıdır.

Amaç 3: Kullanıcı talep ve memnuniyeti dikkate alınmalıdır.

Amaç 4: Engelli bireylere de hitap etmelidir.

Yönetim - Finans

Amaç 1: Yapılan etkinlik ya da planlamaların duyurulması ve yaygınlaştırılması adına Beyaz masa ile iletişim halinde olunarak bilgi paylaşımları-birimler arası etkileşim sağlanabilir.

Amaç 2: Mevcut imar planları ve imar için verilen bütçe yeşil alan arttırımına engel olmaktadır. İmar planları hazırlanırken tüm birimlerden ekipler bu çalışmalarda yer almalıdır (peyzaj mimarları –mimarlar –mühendisler vb.).

Amaç 3: Yeşil enerji kullanımları ödüllendirilebilir.

Amaç 4: Yapılan çalışmaların kendini süspense etmesi ön planda olmalı, ekonomik ve sürdürülebilir olmalıdır.

Amaç 5: Gönüllülük esaslı çalışmalara halk katılımcı olarak daha fazla dahil edilmelidir.

Amaç 6: Altyapı sisteminin geliştirilmesi gerekmektedir.

Amaç 7: Master (Üst) ölçekli yeşil alan yönetim planı oluşturulması gerekmektedir.

Amaç 8: Merkezi yönetim sistemini kontrol eden birimler oluşturulmalıdır.

3. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenen amaçlara ulaşmak için uygulanabilecek projelere dair 4. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Proje 1: Ekolojik tabanlı restorasyon projeleri (kuş gözlem vb.) arttırılmalıdır.

Proje 2: Yaban hayatına yönelik koruma havzalarının oluşturulması, projelendirilmesi.

Proje 3: Arıcılık-çiçekli aromatik bitkiler yer alan projelendirilmeler yapılması (Tozlaşma koridorları projelerinin oluşturulması).

Proje 4: Kent-tarımının yaygınlaştırılması (Kent Bostanları).

Proje 5: Kontrolü sağlanabilir hobi bahçeleri planlanmalıdır.

Planlama - Tasarım

Proje 1: Su hasatı projeleri (yağmur suyunun tekrar kullanılması) yapılmalıdır.

Proje 2: Planlama öncesi atölye ve çalışmalar, yarışma projeleri düzenlenmelidir.

Proje 3: Taktiksel oyun alanlarının geliştirilmesi (günübirlik- geçici-seyyar oyun alanları).

Proje 4: Güvenliğe önem verilmelidir (Malzeme materyal –eleman güvenliği-aydınlatma güvenliği).

Proje 5: Kullanımı aktif olarak artan martı-scoterlar için projelerde park alanları planlanmalıdır (görüntü kirliliği ve konumlandırma anlamında).

Proje 6: Yerel yönetim mülkiyetinde olan atıl alanlar aktif- pasif yeşil alanlar olarak kullanılmalıdır.

Sosyal – Demografik

Proje 1: Sanat etkinlikleri-sosyal etkinlikler vb. için sosyal medya faktörü ile duyuru yapabilme -aplikasyon üretme vb. çalışmalar geliştirilebilir. Örn; Radar İBB.

Proje 2: Ortak buluşma noktası, forum alanları yaratılmalıdır (sosyal etkinlikler yapılacak farkındalık arttırma projeleri).

Proje 3: Sosyal alanlara ulaşamayan dezavantajlı kullanıcıları, planlanan alanlara yönlendirilebilecek araç vb. uygulamalar yapılmalıdır (yeşil servis).

Yönetim - Finans

Proje 1: Yaya yollarında ağaç sıklıkları olan yerlerde geçirimli asfalt çalışmaları yapılıyor. Poroz Asfaltı geçirimli ve renkli şekilde ürettirmişler. Örn; Uygulama alanı Cemil Topuzlu /İncirli (Pelinsu hanım-Yol bakım).

Proje 2: Gönüllülük esaslı çalışmalara önem verilmelidir.

Proje 3: Yerel park yönetimleri kurulabilir.

Proje 4: Parkların açılış-kapanış saatlerine yönelik çalışmalar yapılabilir.

Proje 5: Park polisi uygulaması yaygınlaştırılmalıdır.

MASA 5

Masa 5'te akademisyenlerden 1, Tarım ve Orman Bakanlığından 1, İBB birimlerinden 3 ve diğer brykşehir belediyelerinden 1 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 16: Masa 5 Katılımcıları

Elif KISAR KORAMAZ	İTÜ - Peyzaj Mimarlığı
Nigar ALDEMİR	Tarım ve Orman Bakanlığı - Doğa Koruma ve Milli Parklar 1. Bölge Müdürlüğü
Bilal ŐİŐMAN	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Kentsel Ekolojik Sistemler Şb. Md.
Ece TURNA	İBB Şehir Planlama Şube Müdürlüğü
Tümay ERDİL	İBB Spor İstanbul A.Ő. - Stratejik Ortaklıklar ve İşbirlikleri Md.
Onur ÖZDEMİR	Antalya Brykşehir Belediyesi
Ahmet Talha TURAN	Moderatör
Ebru CILIZ	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; *sürdürülebilirlik* (6), *eğitim* (2), *erişilebilirlik* (2), *verimlilik* (2), *yeterlilik* (2) ve *adildir* (2).

Tablo 17: 5. Masada Öne Çıkan Kelimeler

Sürdürülebilirlik (3)	Özgür kullanım	Estetik
Eğitim (2)	Duyarlı	Denge
Verimlilik (2)	Katılımcı	Dayanıklılık
Erişilebilirlik (2)	Biyoçeşitlilik	Geliştirme
Yeterlilik (2)	Yaşanabilir	Yeşil
Adil (2)	Koruma	Süreklilik

1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek Motto/Slogan önerileri istenmiştir. Katılımcılardan gelen motto önerileri şunlardır:

Tablo 18: 5. Masada Üretilen Mottolar

Sürdürülebilir erişilebilir adil yeşil alanlar ağının oluşturulması!
Sürdürülebilir yeşil alanlarda erişilebilir adil eğitim ağları!
Sürdürülebilir yeşil alanlar ile daha yaşanabilir ve adil bir İstanbul!
Yaşanabilir ve dayanıklı bir İstanbul için erişilebilir, adil yeşil alanlar!
SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR İSTANBUL İÇİN ERİŞİLEBİLİR VE ADİL YEŞİL ALANLAR!

Oturum boyunca tartışılan diğer konular ise şunlardır:

İstanbul 16 milyon nüfusa sahip mega kenttir. 2050'de ise 23 milyon nüfusa erişileceği tahmin ediliyor. İstanbul'un kuzey bölgesi bakir durumdadır. Bunun mutlaka dengelenmesi lazım. Denge kelimesinin olabileceğini düşünüyorum. Yeşil alanların herkese hitap etmesi gerekir. İletişim, erişebilirlik gibi kelimeler ile vurgulanmalıdır. Çağımız görsel çağ olduğu için imaj görsel, estetik günümüzden daha farklı yöne evrilmelidir. Geçtiğimiz günlerde orman okulu eğitimi düzenledik. Bu yeşil alanlar için de düşünülebilir ve eğitim metodolojisi geliştirilmelidir. Yani vizyon cümlesinde eğitim de olmalıdır.

Yeşil alan dağılımının adil olması gerekir. Eşitliğin ötesinde öncelikli alanların üzerinde durulmalıdır. İklim konusunda sistematığın kurulması, planlama ve yönetim sürecinde katılımcı sürecin hayata geçirilmesi gerekmektedir. Eğitim, kültür ve sanatın yeşil alanın içinde yer alması, özgür ve üretken bir halk için yeşil alanların gözetilmesi gibi ifadeler vizyon içerisinde kullanılabilir. İleriye yönelik kişi başına düşen yeşil alanın arttırılması üzerinde durulmalıdır.

Yeşil alanlar planlanırken yaban hayatı ve biyoçeşitlilik göz ardı edilmemelidir. 2500 tür biyoçeşitliliği ile İstanbul kenti diğer kentlere göre ilk sıralarda yer almaktadır. Bu çok yüksek bir rakamdır. İstanbul'un en dikkat çeken özelliklerinden biri bu olabilir.

Sürdürülebilirlik; sosyal, ekonomik ve fiziksel olarak bağlantı kurulabilecek bir anahtar kelimedir. Dayanıklılık kavramı son zamanlarda geçen önemli bir kelimedir. Dayanıklı bir şehir yaratmak için yeşil alanlar incelenmeli ve yeşil alanların kentin dayanıklılığına olan katkısı arttırılmalıdır. Yaşanabilirlik kavramı da buna dahil edilebilir.

Anahtar kelimelere korumacı kavramını da ekleyebiliriz. Koruyan geliştiren kullanan sloganını başka bir proje için kullanmıştık. Burada da kullanabiliriz.

Avrupa Birliği yeşil çerçeve altında makro stratejiler yer almaktadır. Yeşil kelimesi hem estetiği çağrışmakta hem görseli çağrıştırmaktadır. Süreklilik kelimesi, yeşil alanların sürekliliğinin yaban hayatı, hava koridorları ve biyoçeşitlilik için büyük öneme sahip olması nedeniyle anahtar kelimelere eklenebilir.

2. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenmesi gereken amaçlara dair 5. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Amaç 1: Yeşil alanların kullanımıyla birlikte tarımın entegre edilmesi sağlanmalıdır.

Amaç 2: Yeşil altyapının yaygınlaştırılması.

Bir parkın yapımında yağmur sularının depolanmasını sağlayıp bunların farklı yerlerde kullanımı sağlanabilir.

Amaç 3: Ekolojik tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması.

Amaç 4: Mevcut mavi yeşil alanların korunması ve yeni planla yeşil alan sisteminin iyileştirilmesinin sağlanması gerekir.

Amaç 5: Yaban hayatına duyarlı aydınlatma sistemlerinin kurulması.

Bu kısımda tartışılan diğer konular şunlardır:

Biyoçeşitliliğin görünür hale gelmesi çok önemlidir. OGM (Orman Genel Müdürlüğü) bünyesinde biyoçeşitlilik tür çalışması başlatıldı. Osmanlı soğanı türü keşfedildi. Bu soğan türü tanıtılabildi. Biyoçeşitliliğin görünür hale gelmesi sağlanmalı. Yeşil alanlara da atıf yapılmalıdır. Biyoçeşitliliğe ait farkındalık yaratılmalı. İstanbul üzerinden bir buçuk milyon kuş geçiyor. Dünyadaki 9 göç yolundan biri de İstanbul. Toplum olarak bunu çok önemsemiyoruz. Biyoçeşitlilik konusunun festivallerle görünür hale getirilmesi sağlanabilir.

Planlama - Tasarım

Amaç 1: Yeşil alanların planlamasında kırsal kalkınmayı teşvik edici tasarımlar geliştirmek.

Amaç 2: Halkın üretebileceği ve eğitim verebileceği kent bostanları oluşturmak.

Amaç 3: Literatür taraması ve iyi uygulamaların araştırılarak İstanbul'a lokalize edilmesini sağlamak.

Amaç 4: Planlama ve tasarım aşamasında yeşil alanların çeşitliliğini gözetlemek. Farklı amaçlara ve kullanıcılara göre yeşil alanları üretmeyi sağlamak.

Amaç 5: Yeşil alanların planlamasında sürekli güncel olabilen bir veri tabanı oluşturulmasını sağlamak.

Amaç 6: Farklı amaçlara ve bölgesel ihtiyaçlara göre dinamik planlama yapmak.

Amaç 7: Planlama, tasarım, uygulama ve kullanım aşamasında güncel teknoloji aracılığıyla farklı kullanıcıların ilgisini çekerek kullanımının arttırılmasını sağlamak.

Amaç 8: İhtiyaç olan bölgeler için etaplama yapılmalıdır. En kırılgan nüfusun bulunduğu ve yapılaşmış bölgelerde yeşil alan ve yaya yolunun kurgulanmasının sağlanması gerekir.

Bu kısımda tartışılan diğer konular şunlardır:

Birleşmiş Milletler sürdürülebilirlik kalkınma amaçlarıyla beraber düşünülebilir. 17 hedef bu yeşil alanlar yaklaşımıyla uyumlu hale getirilebilir.

Katılımın tasarım ve planlama aşamasında yer alması sağlanabilir. İstanbul kitapçığında tasarıma yönelik çalışmalar yer almaktadır.

Sosyal - Demografik

Amaç 1: İstanbul yeşil alanlar kapsamında eğitimin her yaşa ulaşılabilir olmasını sağlamak.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin Ormanya Doğal Yaşam Parkı Avrupa'da en çok ziyaret edilen alan haline geldi. Burası çok iyi bir örnek. Birçok atölyesi var, bitki faunası var. Bir çocuk fidan ekmezse biraz boşta kalıyor. Mutlaka çocuğun erken yaşlarda tohum ve fidanı ekmesi lazım.

Amaç 2: Toplumun doğa bilincini arttırmak için yeşil alanların uygulamalı olarak kullanılmasını sağlamak.

Amaç 3: Yeşil alanların sanat, kültür ve girişimcilik ile işbirliği içinde olmasını sağlamak.

İngiltere’de yeşil alanlar sanatla bir araya getiriliyor. Belgrad ormanında bir buçuk milyon ziyaretçi var ama mangal yapılıyor. Kültür ve sanat da dâhil edilebilir.

Yönetim - Finans

Amaç 1: Farklı paydaşlar (STK, üniversite...) ve vatandaşların katılımı ile yönetişimin sağlanması.

OGM’nin yapmış olduğu çalışmalarla bugünkü sunumda çok çakışma olmamış. OGM ciddi verileri olan kurumdur. Orayla organize olup birlikte çalışılması lazım.

Amaç 2: Merkezi yönetim ve yerel yönetimin eş güdümlü koordinasyonunun sağlanması.

Amaç 3: Veriye dayalı yönetişimi sağlayan şeffaf adil temel ilkeler olmalı.

Amaç 4: Yeşil alanlar kamuya ait kalmalı, özelleştirilmemeli.

Amaç 5: Yeşil alanlarının finansmanında Avrupa Birliği projelerinin kullanılması için bir birim oluşturulması.

3. Oturum

Çevresel - Ekolojik

Proje 1: Yeşil çatılı ve yağmur bahçeli kamu (İBB) binaları oluşturulmalı.

Proje 2: Yürüyüş yollarında yürüyen kişilerin panellerle elektrik üretiminin sağlanmasında katkıda bulunması. Avrupa’da bunun gibi örnekler var.

Proje 3: Kent içerisinde kent bostanları ve bostan okullarının oluşturulması. (Var olan bostanların sayısının arttırılması)

Proje 4: Biyoçeşitlilik ürünlerinin sergilenmesi ve satışının sağlanması.

Proje 5: İklim değişikliğine karşı pilot bölgeler düzenlenmesi ve farkındalık yaratılması (drenaj, bitki örtüsü, yağmur suyu gibi yenilikçi bakış açının getirilmesi).

Planlama - Tasarım

Proje 1: Sultan yolunun (Fatih Sultan Mehmet'in yürüdüğü yol) sanat faaliyetleri için aktif hale getirilmesi (Müzik dinletisi, resim ve heykel sergisi...).

Proje 2: Yeşil alanların fonksiyonelliğinin çeşitlendirilmesi.

Proje 3: Tüm tabiat parklarının aktivasyonunu aldığı ek uygulama örneği gibi yeşil alanlarda da yapılmalı (Eko Taban uygulaması).

Proje 4: Yeşil alanların görünürlüğünün, tanınırlığının ve kullanımının artırılması amacıyla teknolojik uygulamaların oluşturulması.

Proje 6: Yeşil alanlarının kullanımını arttıran yaya ve mikro mobilite ağları kurulması.

Sosyal - Demografik

Proje 1: Sosyal kültürel projelerin yeşil alanla entegre edilip herkese eşit derecede ulaşılabilir olmasının sağlanması. Bazı ilçelerde kültür sanata yönelik hiçbir etkinlik yok (Örneğin Bakırköy).

Proje 2: Doğa okulu/doğa eğitimi projelerinin oluşturulması.

Yönetim - Finans

Proje 1: Yeşil alanın kapasitesini artırmaktan çok korunmasının sağlanması.

Proje 2: Yeşil alanlarda yerel kalkınmayla birlikte girişimciliğin desteklenmesi.

Proje 3: Yeşil girişimcilik stüdyolarının kurulması (üniversite ve akademisyenler işbirliği içerisinde).

MASA 6

Masa 6'da akademisyenlerden 2, İBB birimlerinden 4 ve diğer büyükşehir belediyelerinden 1 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 19: Masa 6 Katılımcıları

Elif Bengi GÜNEŞ	Gebze Teknik Üniversitesi - Şehir ve Bölge Planlama
Ömür SÖZER ŞENOL	İTÜ - Peyzaj Mimarı
Büşra ÖZBEN	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şb. Md.
Engin AKTÜRK	İBB Ulaşım DB - Ulaşım Planlama Şb. Md.
Hasan MANCAK	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Enerji Yönetimi ve Aydınlatma Şb. Md.
Semih KESKİN	İBB Zabıta DB - Zabıta Tedbir Şb. Md.
Düriye AYANLAR DURAN	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Anıl ÖZGÜL	Moderatör
İdil AYDIN	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; *iyileştirici* (7), *sürdürülebilir* (6), *aidiyet* (5), *kapsayıcı* (4), *erişilebilirdir* (4).

Tablo 20: 6. Masada Öne Çıkan Kelimeler

İyileştirici (7)	Katılım	Yerellik	Mahalle	Koruyucu
Sürdürülebilir (6)	Denge	İşlevsellik	Huzur	Bağlantılı
Aidiyet (5)	Suya Duyarlılık	Kimlik	Ulaşılabilirlik	Çok fonksiyonlu
Kapsayıcılık (4)	Sade	Devamlılık	Aktif Hareketlilik	Evrensel
Erişilebilirlik (4)	Tarihe Saygı	Ekolojik	Teknolojik	Doğa Dostu
Sportif	Güvenli	Keyifli	Nitelikli	Birleştirici

1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek Motto/Slogan önerileri istenmiştir. Katılımcılardan gelen motto önerileri şunlardır:

Tablo 21: 6. Masada Üretilen Mottolar

İstanbul Yeşilini Keşfet
Yeşili Mavisi ile Yarışan İstanbul
Bölgesinde Yeşiliyle Örnek
İstanbul’u Dinliyorum Ellerim Yeşilde
Huzur yeşil İstanbul’da
Herkes için Yeşil
Herkes için Ulaşılabilir, Sürdürülebilir Yeşil alanlar Oluştur ve Korum
Yeşile Ulaşmak İçin Sokağa Adım Atman Yeterli
Yeşil Hafıza Yeşil Senaryo
Esenlik Dolu Yeşil Alanlarda Herkes için Mutluluk
Yeşil İstanbul, Huzurlu İstanbul
İstanbul’a Bak, İstanbul’u Dinle, İstanbul’u Korum: Hep Birlikte Yeşilde.
Daha İyi Bir İstanbul

2. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenmesi gereken amaçlara dair 6. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Amaç 1: Flora, fauna ve biyolojik çeşitliliğe duyarlı olmak.

Amaç 2: Koruma-kullanma dengesinde koruma öncelikli bir planlama yaklaşımı geliştirmek (Vatandaşların kullanımının yanısıra korumanın bulunduğu şartlar altında daha önemli olduğu vurgulandı).

Amaç 3: Su tüketimine duyarlı peyzaj tasarımı ve uygulamalarının amaçlanması (kuraklığa dayanıklı ve doğru bitki türleri seçimi).

Amaç 4: Karbon salımını azaltmak.

Amaç 5: Mavi - yeşil altyapı uygulamalarını arttırmak.

Amaç 6: Doğada yaşayan hayvanlara uyumlu projeler geliştirmek.

Amaç 7: Mahalle parklarını ekolojik verimlilikle yeniden tasarlamak (Su ve enerji tüketiminin mikro ölçeklere kadar doğru planlanması gerektiğine yönelik hassasiyetler vurgulandı).

Amaç 8: Çevre kirliliğini azaltmak için farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yapmak.

Amaç 9: Doğal afetlere dayanıklı kent altyapılarını kurmak.

Amaç 10: Doğal afetlere karşı bilinçlendirme çalışmalarını ve güvenlik önlemlerini arttırmak.

(Antalya Belediyesinden Düriye Hanım, orman yangınlarında halkı bilinçlendirmenin çok da işe yaramadığını, her sene acı kayıplar verildiğini bu nedenle yönetsel olarak konunun ele alınması gerekliliğini vurgulamıştır.)

Amaç 11: Geri dönüşüm, kompost, organik atık organizasyonunu artırmak ve teşvik sistemi kurmak.

Amaç 12: Çevre kirliliğini insan ölçeğinde önlemek.

Planlama - Tasarım

Amaç 1: Ergonomik tasarımlar oluşturmak.

Amaç 2: Yapılaşmayı (kentsel yapılaşma baskısını) sınırlandırmak.

Amaç 3: Yapı ve nüfus yoğunluğunu dikkate alarak önceliklendirme ve planlama yapmak.

Amaç 4: Kentsel boşlukları "Açık ve Yeşil Alan" olarak değerlendirmek.

(Kent içerisindeki depo, atıl, çöp alanlarının vb. alanların, sosyal amaçlarla kullanılması, mahalle halkının bir araya getirilmesi.)

Amaç 5: Adil ve erişilebilir yeşil alan kurgusu oluşturmak.

Amaç 6: Diğer ülkelerdeki faydalı uygulamaları incelemek.

Amaç 7: Tasarım standartlarını nitelikli hale getirmek (tasarım ve uygulamanın birlikte düşünülerek, kalitenin artırılması, buna bağlı olarak tasarım standartlarının belirlenmesi. –Tasarım Rehberi).

Amaç 8: Disiplinler arası çalışma ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak

(Kurumların birbirlerinin çalışmalarından haberdar olmamaları, planlama ve uygulama süreçlerinde aksaklıklara, zaman kaybetmeye neden olmaktadır.)

Amaç 9: Kent donatılarının ve aktivitelerinin çeşitliğini arttırmak.

Amaç 10: İklim duyarlı tasarımlar kurgulamak (kuraklığa dayanıklı çim).

Amaç 11: Kirliliği önlemek (Bireysel eğitim, cezai yaptırım, aile de başlayan eğitim. Bodrum, Datça gibi yerleşim alanlarında halk, sahil ve parklardaki çöplerin toplanmasında gönüllü olarak rol almaktadır. Kendi mahalleni temiz tutmak aidiyetlik duygusu beslemede önemli rol oynamaktadır.)

Sosyal - Demografik

Amaç 1: Kentin yeşil hafızasını ve hikâyesini halk ile oluşturmak ve aynı zamanda geleceğe yönelik beslemeler yapmak. Yeşil Hafızayı tutmak.

Amaç 2: Sivil toplum kuruluşlarıyla ortak projeler üretmek.

(Katılım süreçlerinin ve sürelerin zorluğundan söz edildi.)

Amaç 3: Halk buluşmaları organize etmek.

Amaç 4: Yaşlı bireyler ile genç bireyleri bir araya getirecek çalışmaları, uygulamaları geliştirmek.

Amaç 5: Üniversitelerin ilgili bölümleri ile ortak sosyal-demografik çalışmalar üretmek.

Amaç 6: Yeşil alanlardaki etkinliklerin, farklı yaş grupları ve farklı kimlikleri, dezavantajlı gruplarla bir araya getirmesini amaçlamak.

(Gebze Teknik Üniversitesi'nden Arş. Gör. Elif Hanım, tezini Suriyeli bireyler üzerine yaptığını, genel olarak parklara bile gitmeye çekindiklerini belirttiklerini aktardı. İBB-Büşra Hanım Oyun İstanbul kapsamında gerçekleştirdikleri, Baltalimanı'ndaki Japon parkında dezavantajlı bireylerle etkinlik düzenlediklerinden ve çok verimli geçtiğinden söz etti.)

Amaç 7: Yeşil alan projelerinde kent halkının görüş ve önerilerini almayı amaçlamak.

Yönetim - Finans

Amaç 1: Bakım maliyetlerini azaltmak, hesaplayarak tasarım yapmak.

Amaç 2: Uygulama sonrası yönetim ve denetim sağlamak.

Amaç 3: Ekonomik değer katacak yeşil alan projeleri kurgulamak.

Amaç 4: Farklı bütçe kaynakları ve hibe (gönüllülük) çalışmalarının yapılarak yönetim ve kaynakları geliştirmek.

Amaç 5: Makro ölçekte yerel ve merkezi yönetimlerin kaynak noktasında işbirliği yapmasını sağlamak.

Amaç 6: CBS yöntemleri ile veri yönetimini, depolanmasını ve kurumlar arası işbirliğini amaçlamak (Her kurumun veri depolama durumu düzenli bir şekilde olmadığı için istenilen veriye ya ulaşılamıyor ya da verilerin çok eski olması süreçlerde zorluğa neden olmakta).

3. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenen amaçlara ulaşmak için uygulanabilecek projelere dair 6. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Proje 1: Çevreye duyarlılık ve yeşil alanların korunmasına yönelik eğitimler düzenlemek.

Proje 2: Hobi Bahçeleri kurmak.

Proje 3: Katılımcı odaklı ağaç dikimi, kompost yapım etkinlikleri düzenlemek.

Proje 4: Ağaçlara mektup yazmak.

(Anıt ağaçların haritalara işaretlendiği, hikâyelerinin okunabildiği bir uygulama. Bu hikâyeler yazılırken mahalle halkıyla işbirliği yapmak. İBB'de Anıt Ağaçların haritaya işlenmesi çalışmasının yürütüldüğü bilgisi Büşra Hanım tarafından verilmiştir.

Hamburg'da bu tarzda bir uygulama mevcutmuş. Ağaçların karekodlarını okutarak, türünü, tepe çapını, gövde çevresini görebildiğiniz ayrıca ağaçla ilgili herhangi bir sıkıntı varsa bildirebildiğiniz bir sistem.)

Proje 5: Sıfır karbonlu ulaşımaya teşvik eden çalışmalar, bilinçlendirme etkinlikleri düzenlemek (Bisiklet kullanımını arttırmak için bisiklet park alanlarının sayıca yetersiz olduğu belirtilmiştir).

Planlama - Tasarım

Proje 1: Taktiksel şehircilik ve planlama uygulamalarını hayata geçirmek.

(Caddelerin, kaldırımların yeşil alanlara hizmet etmesi. Örneğin; Tuzla Yaşam Vadisine paralel cadde 2 aylığına UTK kararı ile kapatılmış. Piknik masaları, saksıda ağaçlar getirilmiş. Aslında mock-up proje yapılmış.)

Proje 2: Gelişen teknolojik tasarımları yeşil alanlara uygulamak.

Proje 3: Akıllı şehircilik ve akıllı kent mobilyaları uygulamaları yapmak (Konum bildiren dijital panolar).

Proje 4: Atıl alanların (inşaat, depo vb.), açık ve yeşil alanlar olarak değerlendirmek, gerekirse kamulaştırmak.

Proje 5: İnsanların kesintisiz şekilde bisiklet sürebileceği motorlu taşıtların girmediği yeşil koridorları planlamak.

Proje 6: Doğan her çocuk için fidan dikilmesini ve geliştirilerek mahalle parkına dönüştürülmesini sağlamak.

(Antalya Belediyesinin her doğan bebeğe bir fidan isimli projesi varmış. Bu fikirden yola çıkarak, İBB' nin yapmış olduğu Yeni Doğan Destek Paketine bir fidan eklenebilir.)

Proje 7: Yapılan kentsel dönüşümlerde, çatı bahçelerini teşvik etmek.

(Kentsel dönüşüm döneminde olmak, çatı bahçelerinin planlanmasında avantaj olarak kullanılabilir. Yönetimsel olarak müdahale gerektiği, belki vergiden belli oranda bir muafiyet sağlanmasının teşvik edici olabileceği düşünülmüştür.)

Proje 8: Otoparklarda, kaldırımlarda ve diğer sert zeminlerde su geçirgen malzeme kullanımına geçmek.

Sosyal - Demografik

Proje 1: Yeşil alanlar bellek müzesi kurmak.

(Yeşil alanların ve ağaçların hikâyesini ve hafızasını korumak adına, kişisel deneyimlerden faydalanarak oluşturulabilir. Seferihisar'da zeytin üreticileri, o seneki önemli olayları sattıkları zeytin etiketlerinin üzerine yazdığı bir proje yapmış.)

Proje 2: Üniversitelerin; Çevre, Ziraat, Mimarlık, Planlama vb bölümlerinden öğrencilerin bulunduğu-katılacağı ödüllü proje yarışmaları düzenlemek.

(Aslında amaç birçok farklı disiplini bir araya getirmek, gençlere sosyal ve mesleki anlamda deneyim kazandırmak)

Yönetim - Finans

Proje 1: Çevre kirliliğini önlemeye yönelik teşvik çalışmaları yapmak. (Örn: En temiz mahalle, en temiz ilçe gibi pozitif rekabetçilik anlayışı ile ödüller/teşvikler verilebilir.)

Proje 2: Yeşil alanlarla ilgili geri bildirim alabileceğimiz kullanıcı deneyimlerini yansıtan, özetleyen yorumların alınmasını sağlamak.

(Kullanıcı, akademik ve yönetsel düzey olmak üzere 3 farklı bilgi birikimine sahip kategorilerde geri bildirimler alınabilir. Bu geri bildirimler değişen talep ve ihtiyaçları göz önüne koyarak, alanlar revize edilebilir. Kemerburgaz Kent Ormanı'nda buna benzer bir geri bildirim alımı yapılmış.)

Proje 3: Yeşil alanların bakım ve düzeninden sorumlu kişileri, kalifiye personellerden belirlemek.

Proje 4: Maliyeti gözetmek için çim alanlardan vazgeçip endemik türlere yönelme veya kuraklığa dayanıklı çim türü seçimi yapmak.

(Atatürk Kent Ormanı'nda, çocuk oyun alanlarında, inceltilmiş, ufalanmış zeytin çekirdeği kullanılmış. Üretici kedi ve köpekleri uzak tuttuğunu, bakım maliyetinin daha az olduğunu belirtmiş. Vatandaşlardan olumlu geri bildirimler alınmış.)

MASA 7

Masa 7’de akademisyenlerden 1, İBB birimlerinden 4, sivil toplum kuruluşlarından 1 ve diğer büyükşehir belediyelerinden 1 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 22: Masa 7 Katılımcıları

Naci YASTIKLI	YTÜ - Harita Mühendisliği
Mehtap AKTAŞ	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şb. Md.
Mehmet Emin DAĞLI	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şb. Md.
Nursel YILDIRIM	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şb. Md.
Serdar AYHAN	İmar A.Ş. Proje Geliştirme Md.
Ahmet UÇAR	Bedensel Engelliler Dayanışma Derneği
Gökçe SOYLU	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Semih ERTÜRK	Moderatör
Zeynep COŞKUN	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; *erişilebilir, sürdürülebilir, bilinçlendirme, bütüncül bakış, ortaklaşma bilinci* ve *güvenlidir* (2).

Tablo 23: 7. Masada Öne Çıkan Kelimeler

Erişilebilir (2)	Tasarım ve planlamada esneklik olmalı
Sürdürülebilir (2)	Yüksek nitelikli
Bilinçlendirme (2)	Emniyet
Bütüncül bakış (2)	Ekonomi
Ortaklaşma bilinci (2)	Estetik
Bütüncül ve güvenli olma (2)	Eşitlik
Fırsatları değerlendirebilen (2)	Kaynakların verimli kullanılması
Yürüyerek erişilebilecek noktalar (2)	Aidiyet
Yerel ihtiyaçlara cevap verebilen (2)	

1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek Motto/Slogan önerileri istenmiştir. 7. masa katılımcıları bir motto üzerinde hemfikir olmuştur:

Tablo 24: 7. Masada Üretilen Motto

Yerel ihtiyaçlara cevap verebilen, ortaklaşa tasarım

Oturum boyunca tartişılan diğer konular ise şunlardır:

Erişilebilir olması önemli, dezavantajlı bölgeler çok fazla.

Sahil kesimlerinde ağırlıklı yeşil alan olan bölgeler var, ancak E5 üzerindeki kesimlerde park bahçeler olmadığından aşağı bölgelere akın ediliyor ve yoğunluk artıyor. Kırsal kesimlere doğru alanların arttırılması gerekiyor.

Kadıköy bölgesinde yaşayan biri olarak yeşil alanlar yetersiz geliyor, hafta sonu sıkışık oluyor.

Katılımcılardan Serdar Bey'in katıldığı İmar zirvesinde herkes imara açılacak alan istiyor ki konut yapılsın.

Slaytlarda yer alan kişi başına düşen m² 0-10 m² olması çok geniş bir aralık.

İmar planlarına kadar inip yeşil alanların miktarını arttırmak gerekiyor.

Her mahallenin her bölgenin parkları aynı kalitede olmalıdır.

Engelli erişimine uygun olmalıdır.

Herkesin araç ihtiyacı olmadan, yürüme mesafesinde erişim sağlayabileceği yeşil alanlar olmalı.

Cep parklar projesinde 500 m mesafede gidilebilecek projeler geliştirilmekte (İBB tarafından).

Büyük parklar merkezde değil, cep parklarda aktif değil pasif dinlenme alanları gibi park noktaları oluşturuluyor.

Tarihi Yarımada gecekondudan kurtarılıp yeşil alanlara dönüştürülmeli.

Metroların her çıkışı her kamu binasının çıkışı yeşil alan olabilir. (Verilere göre; Gezi parkının kullanım yoğunluğu AKM'nin açılmasıyla artmış durumdadır.)

Yeşil alan milli mesele haline gelerek rantsal siyasi düşüncelerden uzak olmalı.

Fırsatlar doğru zamanda doğru şekilde değerlendirilmeli.

Kentsel dönüşüm bir fırsat ama değerlendirilemeyip ek krizlere yol açıyor.

Kadastral boşluklar doğru değerlendirilememekte.

Yeşil alan kullanımları sosyo-kültürel düzeye göre değişkenlik gösteriyor.

Piknik alanları oluşturulurken oraya ulaşımının da düşünülmesi gerekiyor.

Yerel ihtiyaçları doğru değerlendirip ona uygun şekilde planlama yaparak, işletme ve bakım hizmetlerini buna göre yönetmek gerekmektedir.

Güvenlikle ilgili Beyaz Masa'ya çok şikâyet geliyor. Yeşil alanlar özellikle kadınlar için güvenli olmalı!

Yeşil alanlara aidiyet duygusunun arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalı.

Ortaklaşa yapma bilinciyle gidilmeli.

Sürdürülebilirlik açısından bakılarak yeşil alanlar tesis edilmeli. Malzeme seçimleri sürdürülebilir olmalı.

İnsanları yeşil alana bağlayabilmek ve korunmasına destek olmasını bekliyorsak alanlara fonksiyon kazandırmalıyız.

Ekonomik, estetik ve emniyet konuları baş faktörlerdir, işin niteliğine göre öncelik sırası değişkenlik gösterir.

İklim değişimini dikkate alarak planlama yapılmalı. Kuraklığa dayanıklı bitkiler kullanılmalı.

İBB'nin üretim yapan köylülere destek olmasıyla hem istihdam artışı hem de İBB'nin parasının kendi içerisinde döndürülmesi sağlanmalı.

Bölgesel dinamikler ayakta tutulmalı.

Yeşil ekonomi oluşturacak stratejiler belirlenmeli. Çiçek, meyve, sebze, çim üretim alanları oluşturulmalı.

Bilinçlendirme ve sağlıklı, güçlü bir iletişim sağlanmalı.

Yerel aktörlerin katılımının artması sağlanmalıdır.

2. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenmesi gereken amaçlara dair 7. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Amaç 1: Ekolojik dengenin gözetilmesi.

Amaç 2: Doğal yaşamı destekleyen, bölgeye özgü endemik türlerin korunması ve kullanılması.

Planlama - Tasarım

Amaç 1: Mikro klimaya uygun türler seçilerek tasarımlarda ön planda tutulmalıdır.

Amaç 2: Teknik anlamda iyi çalışmalar yapıp değişen toprak yapısının dikkate alınması gerekiyor.

Amaç 3: İSKİ'nin su kullanımına ait bir planlaması var mı? Bunu öğrenip planlama yapmak gerekir.

Amaç 4: Küresel iklim değişiminin getirileri ve götürüleri model alınarak planlama ve tasarımda dikkate alınması gerekmektedir.

Amaç 5: Toplum içine dahil olamayan engelli bireyler için daha doğru planlama yapılarak, toplum içine kazandırılarak erişim ihtiyaçları giderilmelidir.

Amaç 6: Tasarım eşitliği olmalı!

Amaç 7: Lokal parklar bölgenin farklı fonksiyonlarına hizmet edebilmeli. Örneğin; lokal toplantıların ve bilgilendirme toplantılarının olabileceği alanlar, mini konser alanları...

Amaç 8: Farklı bölgelerde büyük parklar planlanabilse tek noktaya akım olmaz.

Amaç 9: Planlama kararları siyasi olduğundan dolayı her şey rayında ilerleyemiyor.

Amaç 10: Merkezi - yerel yönetim ilişkilerinin geliştirilmesi.

Amaç 11: Planların uygulama aşamasında da mutlak takibinin sağlanması.

Sosyal - Demografik

Amaç 1: Tek tip projeden uzak durulmalı. Bölgelerin demografik yapısına göre kullanım önceliği belirlenmelidir.

Amaç 2: Yerel aidiyet bilincinin geliştirilmesi için yerel yönetimlerin desteği önem arz etmektedir. Bilgilendirme ve bilinçlendirme toplantıları düzenlenerek mahalle halkının mahallesine ve mahallenin sahip olduğu yeşil alanlara aidiyeti arttırılabilir.

Yönetim - Finans

Amaç 1: Yeşil alanların yönetiminde kurumsal kapasite ve işbirliklerinin arttırılması gerekiyor.

Amaç 2: Üst yönetimlerde yeşil alanların öneminin anlaşılması.

Amaç 3: Planlamalarda 5 yıllık öngörüden öteye gidemiyoruz, siyasi iktidar ve seçimle her şey değişebiliyor.

Amaç 4: Yapılan çalışmaların planlamasını seçimle gelenler değiştirememelidir.

Amaç 5: Kararların sürekliliği sağlanmalıdır.

Amaç 6: Bireysel bilinç yerine kurumsal bilicinin geliştirilmesi liyakatin sağlanması gereklidir.

Oturum boyunca tartışılan diğer konular ise şunlardır:

Bugüne kadar park alanlarının belirli bölgelerde gelişmesi ve Sultanbeyli, Gaziosmanpaşa vb. ilçelerdeki gelişmemesinin sebebi; ÇARPIK KENTLEŞME!

Ürün kullanım sayısı, kullanıcı sayısı arttıkça doğru orantıda artan bir olgudur. Vitrin özellikli bölgelerde daha fazla ürün kullanımı bulunmakta ancak ürün kalitesinde farklılık bulunmuyor.

Daha ileriki dönem için beklediğimiz küresel ısınmayla ilgili verileri yaşayarak deneyimliyoruz, bu nedenle 30-50 yıl ileriye yönelik yaptığımız projeksiyonlar belki 5 yıl sonra karşımıza çıkacak. Bu nedenle stratejilerimizi doğru ve hızla belirlememiz gerekmektedir.

Kamu alanları özel sektöre bırakılmalı, farklı fonksiyonların tanımlanabileceği tasarımlar oluşturulmalı.

3. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenen amaçlara ulaşmak için uygulanabilecek projelere dair 7. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Proje 1: Az su isteği olan Zoysia türü çim üretimi ve uygulamasına geçilerek hem görsel niteliğini kaybetmeyen hem de ekosisteme katkı sağlayan çim alanlar oluşturulabilir.

Planlama - Tasarım

Proje 1: Kamusal alan bulamadığımızdan yeni alanlar bulmak yerine yeni yapılar, alternatif kamusal gereçlerle yeşil alanlar kazandırılmalı.

- Cep park
- İETT peron alanları
- Metro çıkışlarında çevreye duyarlı yeşil alan kazandırılabilir.

Proje 2: Yenilikçi çözümlerde; ölçek küçük tutularak projeleri deneyimleyip büyük ölçeğe referans sağlanmalıdır. Küçük ölçekte deneyimleyip, fayda maliyet çalışmasını reel olarak görmek daha iyi olacaktır.

Proje 3: Okul bahçelerinin parka çevrilerek yazın kullanıma açılması tesis ve bakımının park bahçelerin sorumluluğunda olması iki tarafın da kazanımda olmasını sağlayabilir.

Proje 4: Kamu kurumlarındaki yeşil alanların düzenlenerek oradaki çalışan ya da kullanan vatandaşların kullanımına destek verilebilir (Davutpaşa kampüsündeki alanlar vb). Devlet ve vakıf üniversite alanlarının İBB tarafından projelendirilerek, kontrollü olarak kamuya açılması sağlanabilir.

Sosyal - Demografik

Proje 1: Mahalle elçisi konseptinin geliştirilmesi.

Proje 2: Var olan "Kent Sakini Projesi"nin devamlılığının olması ve bu buluşmalar parklarda yapılabilirse, oranın korunması ve İBB'nin eksiklerinin ortaya çıkması sağlanabilir. Kent Forumlarının mahallelerdeki yeşil alanlarda yapılması sağlanarak yeşil alan kullanımı ve bilincinin arttırılması sağlanabilir.

Proje 3: Yaşlı-genç-çocuk tüm yaşlara hitap eden yeşil alanlar olmalıdır.

Proje 4: Ateşli piknik alanlarını yasaklamaktan öte, belirli alanlar göstererek o alanlara gidışı kolaylaştırabilecek ulaşım hatları planlanarak, sahil bandında ya da kendi parkında koşu yapmak isteyen kişilerin mangal dumanına maruz bırakılmalarının önüne geçilebilir.

Yönetim - Finans

Proje 1: Avrupa fonlarından ve diğer fonlardan yararlanılmalı.

Proje 2: Yeni alanlar kazandırılmasıyla ilgili projeler ve mevcudun korunmasıyla ilgili projeler 2 ayrı durum olarak değerlendirilmeli.

Proje 3: Güneş enerji panelleriyle aydınlatma sistemi çözümleri yapılarak ekonomiye katkı sağlanmalı (pilot projeler bulunmakta).

Proje 4: Akıllı yönetim sistemleri geliştirilerek, insan gücünü aza indirilip akıllı çevre uygulamaları kullanılarak veri toplanabilir.

- Çöp kutularına bir sensör takılarak çöp kutularının dolmuş oranının bilgisi ilgili birimlere anında aktarılıp anında çözüm bulunabilir.

Proje 5: İBB'nin fide verdiği köylüden çiçek satın alarak kent çevresinde yaşayan vatandaşlara sağladığı ekonomik katkı, Zoysia çimi yetiştirilmesini teşvik ederek devam ettirilebilir. (Gökçe SOYLU-Antalya Belediyesi kendi üretimini yapmaktadır.)

Proje 4: Park içi güvenlik önemleri arttırılmalı.

Oturum boyunca tartişılan diğer konular ise şunlardır:

Kullanılan mobil uygulamaların güncel olması ya da yönlendirilme yapılması önemli.

Var olan CBS verilerinin etkin şekilde kullanılması için bilgilendirme yapılması.

İBB imar planlarıyla birçok kararı veriyor ancak diğer kurumların da bu planlara uyması gereklidir.

Mevzuata uygunluğun takibi önemlidir.

İlçe belediyeleriyle ortak çalışma kültürü olmadığında bütünsel bir çalışma oluşturulamamaktadır.

MASA 8

Masa 8'de akademisyenlerden 2, Tarım ve Orman Bakanlığından 1, İBB birimlerinden 3, ilçe belediyelerinden 1 ve diğer büyükşehir belediyelerinden 1 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aşığıdaki gibidir.

Tablo 25: Masa 8 Katılımcıları

Deniz ERDEM OKUMUŞ	YTÜ – Şehir ve Bölge Planlama
Betül UYGUR ERDOĞAN	İÜ-C – Orman Mühendisliği
Abbas ŞAHİN	TC Tarım ve Orman Bakanlığı - İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü - Marmara Ormancılık Araştırma Enstitüsü
Aydın ÇETİNKAYA	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Kentsel Ekolojik Sistemler Şb. Md.
Yaşam ULUSOY ŞENOĞLU	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şb. Md.
Cam Serdar BAŞKIRT	İBB İSKİ - Çevre Koruma ve Kontrol DB
Ferda GAZİOĞLU	Küçükçekmece Belediyesi
Kaan KARACA	İzmir Büyükşehir Belediyesi
Ezgi ÖZER KÜTÜK	Moderatör
Beliz ÇAKIR	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; *ortak akıl* (4), *erişilebilir* (3), *kapsayıcı*, *eğitici*, *biyoçeşitlilik*, *eşgüdüm*, *yaşam* ve *yeşildir* (2).

Tablo 26: 8. Masada Öne Çıkan Kelimeler

Ortak akıl (4)	Planlı	Boğaziçi ve tabiat	Doğa
Erişilebilir (3)	Bilinçli farkındalık	Koruma - kullanma dengesi	Tarih
Sürdürülebilir (3)	Hayat	İklim	İnsan
Kapsayıcı (2)	Doğa	Eğlenceli	Canlı
Eğitici (2)	Ekosistem	Flora fauna dengesi	Ekolojik döngü
Biyoçeşitlilik (2)	Varlık	Rekreasyonel	Bütünleştirici
Eş güdüm (2)	Huzur	Ulaşılabilir	Enerji akışı
Yaşam (2)	Orman	Sağlık	Akıllı
Yeşil(2)	Su	Eşitlikçi	Yeşil enerji
Gelecek	Herkes için	Güvenli	İşlevsel

Mottolar 1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek Motto/Slogan önerileri istenmiştir. Katılımcılardan gelen motto önerileri şunlardır:

Tablo 27: 8. Masada Üretilen Mottolar

Yaşam İçin Yeşil
Yaşam İçin Yeşil Gelecek
Sürdürülebilir Yeşil Hayat
Yeşeren, Üreten ve Nefes Alan İstanbul

2. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenmesi gereken amaçlara dair 8. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel – Ekolojik

Amaç 1: Yeşil alan miktarının artırılması.

Amaç 2: Potansiyel yeşil alanların saptanması, sürdürülebilir alanların üretilmesi ve geliştirilmesi.

Amaç 3: Doğal bitki türlerinin tespiti ve su ihtiyacı az olan bitkilerin kullanımının sağlanması.

Amaç 4: Kentin peyzaj kırılmalı analizinin yapılarak buna yönelik dayanıklı türlerin kentte ön plana çıkarılması.

Amaç 5: Mevcut yeşil alanların fragmantasyonunun (parçalanma/bozulma) engellenmesi.

Amaç 6: Yeşil alan sınıflandırılması ve ekosistemin potansiyeline göre koruma derecelerinin belirlenmesi: Ekolojik, topografik, doğal ve yapay yapı faktörleri baz alınarak önceliklendirme ve bölgeleme yapılması, bu bölgelerin korunması, tampon alanların oluşturulması.

Amaç 7: Havza koruma planlarının alana özgü niteliklerin ön plana çıkarılarak oluşturulması: Metre bazlı hesaplama yerine topografik yapı, bitki örtüsü, nüfusa dayalı bir sistemle koruma kuşak sınırlarının belirlenmesi, yeşil alana ilişkin belirlenecek olan ölçütlerin net tanımlanması.

Amaç 8: Küresel iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması: Karbon emisyonunun azaltılması amacıyla teşvik sağlanması.

Amaç 9: Kent içi yeşil alanların ekolojik koridorlar oluşacak şekilde bütüncül olarak planlanması: Refüjler, mezarlık alanları dahil tüm ekosistemin bütüncül olarak planlanması.

Planlama - Tasarım

Amaç 1: Plan kararlarının uygulanması: Plan kararlarında belirlenen yeşil alanların uygulamaya geçirilmesi.

Amaç 2: Planlar oluşturulurken uygulanabilir projelerin üretilmesi.

Amaç 3: Potansiyel yeşil alanların saptanması, sürdürülebilirliğin sağlanması ve geliştirilmesi.

Amaç 4: Parçalı alanların dönüşümünün gerçekleşmesi.

Amaç 5: Sürdürülebilir doğal bitki örtüsüne uygun su tüketimi anlayışının benimsenmesi.

Amaç 6: Kullanıcı toplumun ihtiyaçlarına yönelik planlama anlayışının benimsenmesi.

Amaç 7: İmar planlarında yeşil alan olarak belirlenen alanların uygulamaya geçmesinin sağlanması.

Amaç 8: Kentsel ısı adası etkisini azaltan önlemlerin alınması.

Amaç 9: Kent-mahalle ölçeğindeki yeşil alanlarda geçirgen yüzeylerin oluşturulması, sürdürülebilir malzemelerin kullanılması.

Amaç 10: Kentsel yeşil alanlarda yaşayan canlıların ve yaban hayatın devamlılığı için ışık ve ses kirliliğinin azaltılması.

Sosyal – Demografik

Amaç 1: Sosyal yapıya yönelik olarak kullanıcı profil tespiti yapılması ve ihtiyaca yönelik yeşil alanların oluşturulması.

Amaç 2: Kentlinin ihtiyaç ve beklentilerine yönelik farklı işlevlere sahip yeşil alanların üretilmesi.

Yönetim - Finans

Amaç 1: Mülki ve idari süreç zorluklarına yönelik çalışmaların yapılması: Mülkiyet ve kamulaştırma sorunlarına yönelik çalışmaların yapılması.

Amaç 2: Tasarım süreçlerinde "Yönetişim" anlayışının benimsenmesi.

Amaç 3: Merkezi yönetimin kurumsal politikalarında, uluslararası anlaşmalar ve politikalara katılımında sürekliliğin sağlanması.

Amaç 4: Yetki karmaşasının önüne geçilmesi.

Amaç 5: Yeşil alanların ekonomik fayda sağlayacak şekilde kendi kaynaklarını üretebilen bir sistem olarak geliştirilmesinin sağlanması.

Amaç 6: Yeşil alanlar için yeterli bütçenin sağlanması.

Amaç 7: Yeşil alanların “kullanımına” yönelik teşvik sağlanması.

3. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenen amaçlara ulaşmak için uygulanabilecek projelere dair 8. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel – Ekolojik

Proje 1: Baraj havzalarının aktif yeşil alana kazandırılması.

Proje 2: İstanbul’un batı ve doğu aksı arasında ekolojik bir koridor oluşturulması.

Proje 3: Çatı bahçeciliğinin özendirilmesi.

Proje 4: Endemik türlerin tespiti ve korunması.

Proje 5: İstanbul’un biyoçeşitlilik haritasının çıkarılması.

Planlama – Tasarım

Proje 1: Yeşil alan potansiyeli taşıyan alanların yeşil alana kazandırılması (Katı atık alanları, maden alanları, kadastral boşluklar).

Proje 2: Depolama alanlarının yeşil alana kazandırılması.

Proje 3: Yeşil enerji odaklı yeşil alanların tasarlanması.

Proje 4: Büyük otopark alanlarının yüzeylerinin geçirimli yüzeylere dönüştürülmesi ve ağaçlandırılarak kentsel ısı adası etkisinin azaltılması.

Proje 5: Mahalle bazlı cep parkları oluşturulması.

Sosyal - Demografik

Proje 1: 5 duyu odaklı yeşil alan tasarımı (STK ile işbirliği ile).

Proje 2: Yeşil alanların kirletilmemesi için eğitici faaliyetlerin sağlanması.

Proje 3: Yeşil bilincin yayılması ve farkındalığın sağlanmasına yönelik projeler üretilmesi.

Proje 4: "Temiz Şehir İstanbul" farkındalık çalışmasının yapılması.

Proje 5: Tarihsel, kültürel, folklorik değeri olan anıt ve korunmaya değer ağaçların tespiti, rehabilitasyonu ve restorasyonunun yapılması.

Yönetim - Finans

Proje 1: Tüm yeşil alanlar için işletme planları oluşturulması: Çevresel etkiye, kullanıcıya göre kaynak kullanımı, yönetimi, planlaması.

Proje 2: Kurumlar arası işbirliğinin sağlanması, yeşil alanların özellikle mesire alanlarının farklı belediyeler tarafından işletilmesi ve yönetilmesi (Bu proje kapsamında Belgrad Orman örneği tartışılmıştır).

MASA 9

Masa 9'da akademisyenlerden 2, İBB birimlerinden 3, sivil toplum kuruluşlarından 1 ve diğer büyükşehir belediyelerinden 2 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 28: Masa 9 Katılımcıları

Prof. Dr. Rahmi Nurhan Çelik	İTÜ – Geomatik Mühendisliği
Prof. Dr. Ömer Lütfi Şen	İTÜ – Avrasya Yer Bilimleri Enstitüsü
Fatih Yavuz	İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar DB - Avrupa Yakası Park ve Bahçeler Şb. Md.
Sümevre AYDOĞAN	İBB Kültür DB - Turizm Şb. Md.
Çiçek Yıldırım	İSKİ - Avrupa Havza Koruma Şb. Md.
Göktuğ Yeni	TMMOB – Şehir Plancıları Odası
Dr. Çiğdem Hacıoğlu	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Nilgün Seber Kahraman	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Sevenay Uzun	Moderatör
Tuğçe Engin Yılmaz	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; *yeşil miras* (4), *yerellik* (4), *gelecek nesillere aktarım* (3) ve *adaptasyondur* (2).

Tablo 29: 9. Masada Öne Çıkan Kelimeler

Yeşil Miras (4)	Fonksiyonel	Ekonomik	Doğal Donatılar
Yerellik (4)	Verimlilik	Anlaşılabilir	Bakımı kolay
Gelecek nesillere aktarım (3)	Nefes Alan	Fayda-Yarar	Güvenilir
Adaptasyon (2)	Otomasyon	Ulaşılabilir	Yenilikçi
Estetik ve Sanat	Koruyarak Kullanma	Yararlanılabilir	
Sağlık	Çevre Bilinci	Geliştirilebilir	

Mottolar 1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek Motto/Slogan önerileri istenmiştir. Katılımcılardan gelen motto önerileri şunlardır:

Tablo 30: 9. Masada Üretilen Mottolar

Herkes için temiz nefes için doğa dostu sürdürülebilir, bütünleşik ve gelişen yeşil alan sistemi
Daha yeşil bir nefese adım adım
Hedef herkese 15 m2 yeşil alan
Yeşillik hakkımız ve doğa dostumuz olsun
Huzur, sağlık, sanat ve estetiğin bulunduğu yeşil alanlar
Temiz bir nefes için sürdürülebilir yeşil alanlar
Adil bir yeşil buluşma

Oturum boyunca tartişılan diğer konular ise şunlardır:

Doğal ve yeşil alanlar, Tırkiye için doğal bir miras özelliği taşıyor, bu yşzden Yaysis projesinin vizyonu çok geniş ve başarılı bulundu.

“Sşrdşrşlebilir ve aktarılabilir miras” “gelecek nesiller için yaygınlaştırma”

“Donatısız yeşil alanlar” “doğal donatılar”

“Yaygınlaştırma” – Bölgenin doğasına uygun yaygınlaştırma

İstişare sırasında masada konuşulan bir konu: Antalya için çok fazla donatı kullanılması paralelinde, ocuk oyun alanlarının zemininde kullanılan kauçuklar, gereğinden fazla donatı elemanı kullanılan parklar ve bu doğrultuda yeşil alanlara fazla mşdahale edilmesi ve giderek azalması konusu tartişıldı. Doğal ile donatının bştşnleşik yaklaşımı kavranabilirse bu sorunun bir nebze de olsa ozşlebilebileği konuşuldu.

evre bilincini halka aşılamak gerekiyor. Halkın bilinçsizliği kaynaklı havzalarda oldukça fazla çöp birikiyor.

Yakın zamanda beklenen deprem sebebiyle halka kaynak sağlamak, hijyen sağlamak çok önemli. Bu sebeple planlanan park ve alanlarda bu kriterlerin de değerlendirilmesi önemli olacaktır.

Afet riskini dşşşndşğşmşzde yeşil alan miktarı dşşşk olduğu için, sığınma alanlarının da dşşşk olduğunu grşyoruz. Bu yeşil alanların aynı zamanda yaşam destek alanları olarak da planlanması çok daha doğru olacaktır.

2. Oturum

Çalışma sşrecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenmesi gereken amaçlara dair 9. Masanın nerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Amaç 1: İklim değişikliğine uyumlu yeşil alanlar tasarlanmalı.

Amaç 2: Halkın farkındalığı ve bilinci arttırılmalı.

Amaç 3: Karbon emisyonunun azaltılması hedeflenmeli.

Amaç 4: Doğal ve ekonomik kaynakların kullanımı dengeli şekilde sağlanmalı.

Amaç 5: Suyun verimli kullanımına ilişkin farkındalık oluşturulmalı.

Amaç 6: Endemik ve nesli tükenme tehlikesi olan türler ile anıt ağaçların korunmasına önem veren projeler çalışılmalı.

Amaç 7: Yaban hayatının korunması ve desteklenmesi sağlanmalı.

Amaç 8: Ekolojik kent kimliği korunmalı.

Amaç 9: Çevre temalı parklar tasarlanmalı.

Planlama - Tasarım

Amaç 1: Kişi başına düşen yeşil alan miktarı arttırılmalı.

Amaç 2: Yaya öncelikli bir ulaşım-erişim modeli planlanmalı.

Amaç 3: Doğal afet dönemlerinde etkin kullanılabilir alanlar planlanmalı.

Amaç 4: Su kullanımında mimari ve mühendislik araçlarının etkin kullanımı sağlanmalı.

Amaç 5: Planların uygulamada karşılık bulması / planlara sadık kalınması sağlanmalı.

Amaç 6: Tasarımlar yalın olmalı ve geri dönüştürülebilir malzemeler kullanılmalı.

Amaç 7: Doğa dostu yalın tasarımlar veya tasarıma ihtiyaç duymayan alanlar oluşturulmalı.

Amaç 8: Ulaşılabilir ve erişilebilir projeler üretilmeli.

Amaç 9: Sürdürülebilir enerji tüketimi/üretimine yönetim tarafından sınırlandırma getirilmeli.

Sosyal - Demografik

Amaç 1: Kısıtlı ve dezavantajlı grupların kullanımına uygun projeler üretilmeli.

Amaç 2: İhtiyaca yönelik dinlenme ve rekreasyon alanları üretilmeli (fonksiyonların net şekilde tanımlanması).

Amaç 3: Eğitim / Bilinçlendirme faaliyetleri projelendirilmeli (alanı koruma amaçlı).

Amaç 4: Hedef kitle gözetilmeli.

Amaç 5: Evcil hayvanlara yönelik projeler / çözümler üretilmeli. Açık ve yeşil alan sistemine evcil hayvan parkları da dâhil edilmeli.

Yönetim - Finans

Amaç 1: Projenin ilerleyen süreçlerinde bağımsız denetim mekanizmaları kurulmalı.

Amaç 2: Uluslararası fonlarla işbirlikleri sağlanmalı.

Amaç 3: İmar mevzuatı sürdürülebilir enerji tüketimini gözetecek şekilde yeniden düzenlenmeli. Bu konuda pilot bölgeler seçilebilir.

3. Oturum

Genel tartışmalar sırasında *Tokyo Metropolitan Planı* katılımcılar tarafından örnek bir proje olarak gösterilmiştir. Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenen amaçlara ulaşmak için uygulanabilecek projelere dair 8. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Proje 1: Çevre temalı parklar.

Proje 2: Suyun verimli kullanımını destekleyen projeler.

Proje 3: Geçirimli yüzeylerin kullanıldığı, fonksiyon değişimine elverişli otopark alanları.

Proje 4: Yeşil alanların belirli dönemlerde eko-pazar olarak kullanılması.

Proje 5: İnsan ve çocuk sağlığına zararsız donatı elemanlarının seçilmesi.

Proje 6: Etkinlik atölyelerinin düzenlendiği park projeleri (pop-up parklar).

Proje 7: Parkların ihtiyacı olan enerjinin temiz enerjiden elde edildiği parklar.

Proje 8: Botanik parklarında çalı ve ağaç türlerinin belirlenmesi ve tanımlanması

Proje 9: Bio-dinamik parklar (yararlı böcek türlerinin üretildiği parklar).

Proje 10: Permakültür fonksiyonunun park bitkilerini üretmek için kullanılması.

Planlama - Tasarım

Proje 1: Ulaşım aksı üzerinde yer alan kimi alanların belirli süreler içerisinde farklı sosyal etkinlikler için kullanılması.

Proje 2: İhtiyaca yönelik kullanılabilir yeşil alanları filtreleyerek gösterebilecek bir mobil uygulama.

Sosyal - Demografik

Proje 1: Farklı yaş gruplarını bir araya getiren oyunların üretilebildiği parklar.

Proje 2: Evcil hayvan parkları (pasif yeşil alanların aktif hale getirilerek donatısız ancak güvenli bir şekilde planlanması; örneğin geniş ve kullanılabilir refüjler).

Proje 3: Evcil hayvan parklarına bakım amaçlı fonksiyonların eklenmesi (veteriner, besleme, sağlık vb).

Proje 4: Yaşlı bireyler için parklarda oyun alanları (satranç, domino, tavla vs. gibi).

Yönetim - Finans

Proje 1: İhtiyaca yönelik yönetim programları.

MASA 10

Masa 10'da İBB birimlerinden 6 ve ilçe belediyelerinden 2 katılımcı bulunmuştur. Katılımcı ve görevli isimleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 31: Masa 10 Katılımcıları

Fahri MUTLU	İBB Avrupa Yakası Park ve Bahçeler Şube Müdürlüğü
Meltem COŞANER TONYALI	İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Müdürlüğü
İlker ÇOBAN	İBB Yeşil Alan ve Yapım Tesisler Müdürlüğü
Nural AYDOĞAN AKCAN	İBB KUDEB
Sema REYHAN	İBB Şehir Planlama Müdürlüğü
Ayşen KAYA	İBB Kültür Varlıkları Proje Müdürlüğü
Gamze DEMİRCİ	Sancaktepe Belediyesi
Dr. Serap TOPTAŞ	Sancaktepe Belediyesi
Evren VURAL KORKMAZ	Moderatör
Ayşe BİRTANE	Raportör

1. Oturum

1. Oturumda katılımcılara “İstanbul’un açık ve yeşil alanlarının planlanması için İBB’nin vizyonu ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiş ve İBB’nin yeşil alan vizyonu hakkında beş adet anahtar kelime istenmiştir. İfade edilen kelimeler ve tekrarlanma sayıları tabloda gösterilmektedir. En fazla tekrar edilen kelimeler; *erişilebilir* (5), *doğal* (3), *ekolojik tabanlı*, *sürdürülebilir*, *yeşil*, *planlı* ve *korumadır* (2).

Tablo 32: 10. Masada Öne Çıkan Kelimeler

Erişilebilir (5)	Açık	Adil	Ferah	Yaşanabilir
Doğal (3)	Kolay	Yaratıcı	Etkin	Dönüştürülebilir
Ekolojik Tabanlı (2)	Basit	Kimlik	Kapsayıcı	Canlı
Sürdürülebilir (2)	Ekolojik	Kamusallık	Özgür	Geliştirilebilir
Yeşil (2)	Çok	Bütüncül	Eşit	Katılımcı
Planlı (2)	Aydınlık	Gelecek	Ergonomik	Doğa Temelli
Koruma (2)	İşlevsel	Ekolojik	Fonksiyonel	Fizibilite

Mottolar 1. Oturumun ikinci kısmında ise katılımcılardan İstanbul’un yeşil alan vizyonunun belirlenmesine yön verecek Motto/Slogan önerileri istenmiştir. Katılımcılardan gelen motto önerileri şunlardır:

Tablo 33: 10. Masada Üretilen Mottolar

İstanbul’un nefesi için doğal, açık, erişilebilir herkes için yeşil bir İstanbul
Adil, kimlikli, bütüncül, planlı yeşil alanlarda ekolojik sürdürülebilir bir kent
Yeşille yaşayan, yeşille büyüyen İstanbul
Yaşayan İstanbul’a ulaşmak
Ulaşılan İstanbul’da yaşamak
Yaşamak için yaşanabilir yeşil alan
Doğaya ve tarihine saygılı, yaşayan katılımcı bir ruhla dönüşen İstanbul
Geleceğe yeşil nefes
Kimliğinde yeşil yazan İstanbul
YEŞİLLE YAŞAYAN, YEŞİLLE BÜYÜYEN, NEFES ALAN İSTANBUL

2. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenmesi gereken amaçlara dair 8. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Amaç 1: Mevcut yeşil alan stoğunu korumak, yeşil alan miktarını ve kapasitesini arttırmak, yaşam alanlarındaki yeşili arttırmak.

Bu amaç geliştirilirken öncelikle mevcutta bulunan yeşil alanların kaybedilmemesi gerektiği, korunması gerektiği üzerinde durularak; yeni yeşil alanların üretilmesi gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Yeni yeşil alanların oluşturulmasında, planlama anlayışının alanın demografik ve sosyal yapısı dikkate alınarak, ihtiyaçlara cevap verecek şekilde düşünülmesi gerektiği dile getirilmiştir. Planlanan alanda çocuk, genç, yaşlı nüfusunun fazla/az olması, hareketi kısıtlı kullanıcıların yoğun olması gibi değişkenlerin, ihtiyaçları çeşitlendirebileceğinden hareketle, dikkate alınması gerektiği vurgulanmıştır. Projenin bu kapsamıyla sosyal- demografik amaçları kapsadığı belirtilmiştir.

Amaç 2: Üretimin yapıldığı yeşil alanların sayısını arttırmak (hobi bahçeciliği, tarımsal faaliyetler vb).

Planlama - Tasarım

Amaç 1: Mevcut ve yeni yaşam alanlarının planlamasında yeşil odaklı, uygulanabilir, dengeli dağılan planların yapılması; herkese hizmet eden tasarımların yapılması.

Yapılaşma baskısı ile mevcut yerleşimlerde azalan yeşil alanlara dikkat çekilerek; yeni yapılaşan, kentsel dönüşüm ile yeniden planlanan alanlarda yeşil alanı önceliklendirmek gerektiği üzerinde hemfikir olunmuştur. Yeşil alanlara herkesin erişiminin sağlanması ihtiyacı öne çıkarılmıştır.

Planlanan yeşil alanların özel şahıslara ait alanlarda yapılmasının yanlış olduğu ve bu tutumun uygulanabilirlik açısından olumsuz bir etki yarattığı üzerinde konuşuldu. Bu sebeplerle planların uygulanabilir olması gerektiği ifade edildi.

Amaç 2: Yeşil alan yönetim sistemi içinde bölgesel kararların alınması.

Yeşil alanların oldukça küçük alanlar olarak tasarlanmasının yarattığı sorunların altı çizilerek; bu alanların daha geniş, açık alanlar olarak planlanması ve tasarlanması gerekliliği dile getirilmiştir. Parçacıl değil bölgesel kararlar almanın önemine vurgu yapılmıştır.

Amaç 3: Yeşil alanları kimliklendirmek.

Amaç 4: Ekolojik tabanlı, sürdürülebilir mimarlık anlayışının benimsenmesi.

Sosyal - Demografik

Amaç 1: Yeşil alanlara ilişkin farkındalığı arttırmak, eğitim vermek, halkın duyarlı olmalarını sağlamak.

Kullanıcıların parkları, yeşil alanları sahiplenmeleri, koruyup, kullanmaları için farkındalığının artırılmasının önemi üzerinde hemfikir olunmuştur. Yeni neslin yeşil konusunda bilinçli olması, yeşille büyüyen bir neslin gerekliliği üzerinde tartışmalar derinleştirilmiştir.

Yönetim - Finans

Amaç 1: Yeşil alan yönetim sisteminin koordinasyonunun sağlanması.

İBB ve ilçe belediyelerine ait yan yana parklarda bile farklı yetki alanları sebebiyle sorunlar yaşandığı; ortak, değiştirilebilir, dönüştürülebilir, şeffaf bir sistemle yeşil alanların tüm kurumlarca görüntülenebildiği; bilgilerin, sorunların işlenebildiği bir sisteme ihtiyaç olduğundan söz edildi.

Amaç 2: İstanbul'da tersine göçün özendirilmesi.

İstanbul'daki mevcut yerleşim alanlarındaki yoğunluk sorunu çözülmeyen bu alanlarda yeni yeşil alanlara yer açmanın mümkün olmayacağı belirtildi. Bu sebeple İstanbul'daki nüfusun desantralize edilmesi amacıyla tersine göçün özendirileceği ülkesel kararların alınması ve desteklenmesi gerektiği belirtildi. Bu konunun projelendirilmesinin öncelikli olduğunun altı çizildi.

3. Oturum

Çalışma sürecinde belirlenmiş olan 4 tema çerçevesinde İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması için benimsenen amaçlara ulaşmak için uygulanabilecek projelere dair 8. Masanın önerileri aşağıdaki gibidir.

Çevresel - Ekolojik

Bu masada 3. oturumda bu tema çerçevesinde fikir belirtilmemiştir.

Planlama - Tasarım

Proje 1: Parçacıl değil bütüncül bir planlama yapmak, bunu imar planlarıyla desteklemek.

Proje 2: Belediye desteğiyle özel mülkiyette yer alan pasif yeşil alanların (çayır, çimen vs.) aktif hale dönüştürülmesi.

İmar planlarındaki çok hisseli/ sorunlu atıl durumdaki alanların, çayır ve çimen alanları gibi yarı kamusal alan statüsünde değerlendirilebileceği belirtildi. Sancaktepe'de çok sayıda mülkiyete sahip bakımı yapılamayan alanların mevcut olduğu dile getirildi. Bu alanların aktif yeşil alan olarak kullanılabilmesi ve bu şekilde yeşil alan ihtiyacına çözüm üretilebileceği vurgulandı.

Proje 3: Yeşil alan master planı hazırlanması.

Bütüncül yeşil alan master planının yapılması gerektiği belirtildi.

Proje 4: Kentsel dönüşümle yeni yeşil alanların oluşturulması ve yeşil alan stoğunun kent içerisinde dengelenmesi.

Bazı ilçe ve mahallelerde büyük ve sayıca çok yeşil alanlar bulunurken; bazı ilçe ve mahallelerde hiç olmaması gibi eşitsizliklere dikkat çekilerek, bu soruna cevap aranmıştır.

Proje 5: Güncellenebilir, erişilebilir, erişime açık, şeffaf bir YAYSIS.

Sosyal - Demografik

Proje 1: Eğitim programlarının oluşturulması (bilincin, farkındalığın artırılması için).

Eğitim seminerlerinin oluşturulması ve yaygınlaştırılması gerekliliğinden bahsedildi.

Proje 2: Yeşil alanların bakım, onarım, kullanım aşamalarına kentlilerin dahil edilmesi.

Yeşillendirme, ağaçlandırma projelerine (parkların, plajların temizlenmesi vb.) çocukları, gönüllüleri dahil etmek, kent çeperindeki tarım faaliyetleri, hobi baheciliğini desteklemek, okullar ile İBB işbirliğinin kurulması konularında öneriler geliştirilmiştir.

Proje 3: Kamu mülkiyetindeki yeşil alanlarda, yeşile özendirici aktivitelerin düzenlenmesi ve desteklenmesi.

İBB ve ilçe belediyelerine ait yeşil alanlarda okullarla iş birlikleri yapılarak, eğitim verilmesi ve uygulama yapılacak aktivitelerin düzenlenmesinin öneminden söz edildi. Bazı zel okullarda yapılan uygulamalar örnek gösterildi. İBB ve ilçe belediyelerinin bu konularda gelen taleplere zaman zaman cevap verdiği fakat bu uygulamaların artması ve yaygınlaşması gerektiğinin altı çizildi.

Proje 4: Sosyal dokuya odaklı bir yeşil alan planlamasının yapılması.

Herkes için yeşil alan tasarımlarının yapılması, yeşil alanlara kırılğan/dezavantajlı grupların da erişiminin sağlanması.

Yönetim - Finans

Proje 1: YAYSİS'in ortak, tüm kamu kurumlarının işbirliği içinde yönetilmesi, yetki paylaşımının yapılması.

Proje 2: Güncellenebilir, erişilebilir, şeffaf bir YAYSİS (Planlama-Tasarım proje 3).

İBB ve ilçe belediyelerine ait park ve bahçelerin bakımı yapılırken, kendi sorumluluk alanlarında olmayan bölgelerdeki sorunların da tespit edildiği, fakat bu alanlara müdahale edemedikleri ile ilgili yaşanan sıkıntılar dile getirildi. Ortak bir sistem üzerinden, tüm kurumların erişimine açık, sorunların ve güncel değişikliklerin yapılabil-diği bir sisteme duyulan ihtiyaçtan bahsedildi. Bu sistem ile ortak ve hızlı çözümlerin üretilebileceği belirtildi.

Proje 3: Özellikle kent içinde olmak üzere İstanbul genelinde üretim yapıldığı yeşil alanların kamu tarafından desteklenmesi, aracsız satış modelinin oluşturulması.

Aracsız satış modeli ve alım garantisinin İstanbul'da üretim yapan üreticiye olumlu etkilerinden söz edildi.

Proje 4: Yerel, yerel kimliğine özgü ve katma değeri yüksek ürünlerin araştırılması ve üretimlerinin desteklenmesi.

Erguvan ve lale türlerinden özellikle söz edilerek; manda sütü, kaymağı üretimi, Çengelköy salatalığı gibi yerel kimliğe özgü ürünler bu proje kapsamında düşünülmüştür.

Proje 5: Kalkınmacı ekonomi politikalarıyla İstanbul dışında yeni yatırımların oluşturulması, bu yatırımlarla nüfusun yeni cazibe mekânlarına göç etmesinin sağlanması.

Tersine göçün desteklenmesinin ulusal politikalarla da desteklenmesi gerektiğinden söz edildi. Mevcut merkezlerde yeşil alan oluşturmanın yalnızca merkezlerde nüfusun azaltılması ile sağlanabileceği belirtildi.

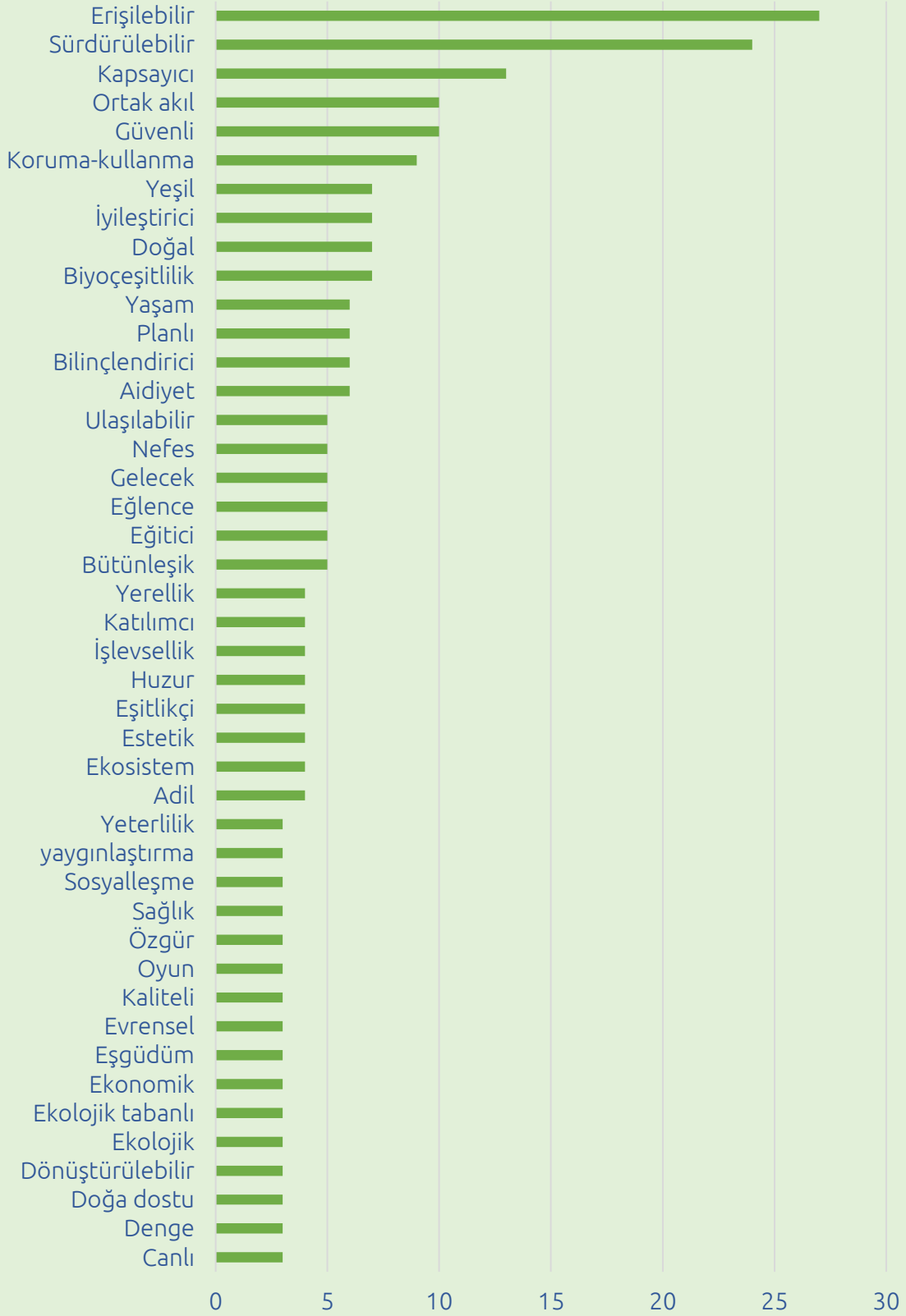
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Tüm masalarda yürütülen tartışmaların sonuçları harmanlanarak öne çıkan fikirlerin derlenmesiyle çalıştay sonucu oluşturulmuştur.

İlk oturumda istenen anahtar kelimeler ve söylenme sıklıklarının derlenmesi sonucunda bir kelime bulutu ve masa katılımcılarının ortak akılla ürettikleri mottolarla bir liste oluşturulmuştur.

İkinci ve üçüncü oturumlarda amaçlar ve projelerle ilgili yürütülen tartışmalarda amaçlar ve projeler arasındaki sınır muğlaklaştığından, bu iki oturum tartışmalarının birbiri içine geçerek yürütüldüğünden bahsedilebilir. Bu kısımlarda gelen öneriler raporlama sırasında ayrıştırılmış, çakışmalar elenmiş ve sadeleştirilmiştir.

Grafik 2: Anahtar Kelimelerin Söylenme Sıklığı

MOTTO / SLOGANLAR

Birinci oturumun ikinci kısmında her masadan İstanbul'un açık yeşil alanlarının planlanması sürecinde kullanılacak motto / slogan önerileri istenmiştir. 10 masanın her biri 3 – 4 adet motto üretmiştir. Masalarda üretilen mottolar şunlardır:

Tablo 34: Masalarda Üretilen Mottolar

Temiz Nefes İçin Sürdürülebilir Yeşil Alanlar
Güncellenebilir, Geliştirilebilir
Hedef: Herkese En Az 15 m ² Yeşil Alan
Kimliğinde Yeşil Yazan İstanbul
İstanbul'un Nefesi İçin Doğal Açık Erişilebilir Herkes İçin Yeşil Bir Kent
Adil, Kimlikli, Bütüncül, Planlı Yeşil Alanlarda Ekolojik Ve Sürdürülebilir Bir Kent
Yeşille Yaşayan Yeşille Büyüyen İstanbul
Yaşayan İstanbul'a Ulaşmak
Ulaşılan İstanbul'da Yaşamak
Yaşamak İçin Yaşanabilir Yeşil Alan
Doğaya Ve Tarihe Saygılı Yaşayan Katılımcı Bir Ruhla İstanbul
Geleceğe Yeşil Nefes
Yaşam İçin Yeşil Gelecek
Sürdürülebilir Yeşil Hayat
Yeşeren Ve Üreten İstanbul
Nefes Alan İstanbul
Arka Bahçen Kadar Senin

Kentte Yeşile Ulaş, Tüm Canlılarla Paylaş

Yeşili Koruyan Herkes İçin Nefes Olan İstanbul

Yeni İhtiyaçlara Cevap Veren Ortaklıkları Geliştiren Adil Ve Güvenli Yeşil Alan Sistemi

İstanbul Yeşilini Keşfet

Yeşili Mavisiyle Yarışan İstanbul

Bölgesinde Yeşili İle Örnek İstanbul

İstanbul'u Dinliyorum Ellerim Yeşilde

Huzur, Yeşil İstanbul'da

Herkes İçin Yeşil

Yeşil Hafıza, Yeşil Senaryo

Yaşanabilir Ve Dayanıklı Bir İstanbul İçin Erişilebilir, Sürdürülebilir Ve Adil Yeşil Alanlar

Aktif, Yeşil, Güvenli Ve Erişilebilir Yeşil Alanlar

Nefes Alan Bir İstanbul İçin Daha Doğal Ve Kolay Erişilen Güvenli Yeşil Alanlar

Toprak İle Buluşan İstanbul

Kapsayıcı Sürdürülebilir Ve İşlevsel Yeşil Alanlar Mümkün

Daha Adil, Yeşil Ve Eğlenceli Bir İstanbul Mümkün

Yeşile Dönüş

İyi Yaşam, Yeşil İstanbul

Yaşayan İstanbul'a Ulaşmak

Yaşam İçin Yeşil

AMAÇLAR VE PROJELER

2. ve 3. oturumlarda gerçekleşen tartışmalar projenin önceki aşamalarında belirlenmiş olan dört tema çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Bu temalar; *çevresel-ekolojik, planlama-tasarım, sosyal-demografik* ve *yönetim-finans* temalarıdır. Masa tartışmalarının detayları incelendiğinde, amaç ile hedefin, proje ile eylemin kavramsal olarak iç içe geçtiği görülmektedir.

Çevresel - Ekolojik

Çevresel – ekolojik teması altındaki tartışmalar yoğunlukla biyolojik çeşitlilik, koruma, havza alanları, sürdürülebilir peyzaj, iklim değişikliğinin etkileri, ekolojik tarım, kentsel ısı adası etkisi, atık yönetimi, doğal afetler, ekosistem bölünmeleri konularında gerçekleşmiştir.

Biyolojik çeşitliliğin ve yaban hayatının korunması tüm masalarda üstünde çokça durulan bir konu olmuş, bu konuda birçok proje ve eylem önerilmiştir. Otoyollarla bölünmüş olan ekosistem parçaları arasında yaban hayvanlarının geçebilmesi için alt ve üst geçitler yapılması, yaban hayatın korunması için ekolojik koruma alanları ve yaban hayatı koruma havzalarının planlanması önerilmiştir. Koruma için doğu – batı aksında ekolojik koridor oluşturulması da öneriler arasındadır. Yararlı böcek türlerinin ve arı popülasyonunun azalma tehdidine karşılık yararlı böcek türlerinin üretildiği “Bio-dinamik Parklar Projesi” ve “Tozlaşma Koridorları Projesi” geliştirilmiştir. İstanbul’un biyoçeşitlilik haritasının çıkarılması da endemik türlerin tespiti ve korunması için önerilen bir eylemdir.

Biyoçeşitlilik konusunda; kent içi fauna çatışmalarından bir sorun olarak bahsedilmiştir. Sokak hayvanlarının (kedi ve köpeklerin) kentsel alanda yaşayan diğer türler üzerinde baskı oluşturduğu, buna çözüm olarak parklarda besleme alanlarının tanımlı hale getirilmesinin, açık yeşil alanlarda evcil hayvan sahiplenmeyi kolaylaştırabilecek barınak alanları oluşturulmasının ve bilinçlendirme eğitimleri yapılmasının işe yarayacağı belirtilmiştir.

Peyzaj alanlarında çim ekiminden uzak durulması gerektiğinin üstünde özellikle durulmuş, bunun yerine mümkün olan alanların kendi haline bırakılarak doğal bitki örtüsünün gelişmesine izin verilmesi, doğal çayırların yaygınlaştırılması, bu yolla sürdürülebilir peyzaj alanları oluşabileceği belirtilmiştir. *Sürdürülebilir peyzaj, kurakçıl peyzaj ve iklime uygun bitki türleri* de çokça bahsedilen kavramlardır. Bu konuların birlikte ele alınacağı bir *Peyzaj Master Planı* yapılması da öneriler arasındadır.

Kent genelindeki mevcut ağaç varlığının korunması, bakımı, rehabilitasyonu bir diğer konudur. Anıt ağaçlarla ilgili toplumsal bilinçlendirme yapılması, nitelikli diğer ağaçların da tespit edilmesi ve anıt ağaç statüsüne getirilmesi için çalışmalar yürütülmesi bir diğer eylem önerisidir.

Bu tema kapsamında öne çıkan bir diğer konu da kent içi tarımdır. Masa tartışmalarında kent içinde ekolojik tarım çalışmalarının özendirilmesinin önemine vurgu yapılmış, bunun için hobi bahçeleri ile kent bostanlarının yaygınlaştırılması ve ekolojik tarım eğitimleri verilmesi önerilmiştir.

Büyümekte olan iklim krizinin kentsel yerleşim alanları üzerindeki olumsuz etkileri de çok önemsenen bir konudur. Bu konuda açık otoparkların yeşillendirilmesi ve zeminde geçirgen yüzeyler oluşturulması, kent genelinde çatı bahçelerinin yaygınlaştırılması, yeşil enerji kullanımının ödüllendirilmesi, kent genelinde geçirimli yüzeyler oluşturulması gibi eylemler önerilmiştir.

Doğal alanların korunması konusundaki üst ölçek öneriler ise tampon bölgeler oluşturulması, havza koruma planları yapılması, yeşil alanların sınıflandırılması ve ekosistem potansiyeline göre koruma derecelerinin belirlenmesi, mevcut yeşil alanların fragmentasyonunun engellenmesi, açık yeşil alanların sel, yangın, deprem gibi doğal afetlere karşı dayanıklı hale getirilmesi, organik atıkların organizasyonu ve kompost yöntemlerinin kullanılmasıdır.

Tablo 35: Çevresel – Ekolojik Teması İçin Önerilen Amaç ve Projeler

AMAÇLAR / HEDEFLER	PROJELER / EYLEMLER
Biyolojik çeşitliliğin korunması ve yaban hayatın devamlılığının sağlanması	<p>Ekolojik tüneller ve köprüler oluşturulması</p> <p>Doğal bitki örtüsü (Bitkilendirmenin kendi haline bırakılması, çim alanların azaltılıp bunlar yerine çayırların yaygınlaştırılması)</p> <p>Mevcut ağaçların korunması, anıt ağaçların ve diğer ağaçların bakımlarının iyileştirilmesi</p> <p>Tarihsel, kültürel, folklorik değeri olan anıt ve korunmaya değer ağaçların tespiti, rehabilitasyonu ve restorasyonunun yapılması</p> <p>Bir tane daha botanik bahçesi yapılması</p> <p>Mezarlıkların bakımının yapılması</p> <p>Ekolojik koruma alanları / yaban hayatı koruma havzaları</p> <p>Batı ve doğu aksı arasında ekolojik bir koridor oluşturulması</p> <p>Tozlaşma koridorları projesi (Arıcılık-çiçekli aromatik bitkiler)</p> <p>Koruma için tampon bölgeler oluşturulması</p> <p>Işık ve ses kirliliğinin azaltılması</p> <p>Bio-dinamik parklar (Yararlı böcek türlerinin üretildiği parklar.)</p>
Yeşil alan sınıflandırılması ve ekosistemin potansiyeline göre koruma derecelerinin belirlenmesi	
Havza koruma planlarının alana özgü niteliklerin ön plana çıkarılarak oluşturulması	
Endemik türlerin tespiti ve korunması	İstanbul'un biyoçeşitlilik haritasının çıkarılması

Çevresel – Ekolojik Teması İçin Önerilen Amaç ve Projeler – devam

AMAÇLAR / HEDEFLER	PROJELER / EYLEMLER
Sürdürülebilir peyzaj / kurakçıl peyzaj yönteminin benimsenmesi / İklim'e uygun bitki türlerinin kullanılması	Sürdürülebilir peyzaj dönüşüm projelerinin uygulanması Bitki dikim sürecinde toprak analizlerinin yapılması Peyzaj master planı
Kent içi fauna çatışmasını önlemeye yönelik çalışmalar yapılması	Parklarda (sokak hayvanları için) tanımlı besleme alanlarının oluşturulması Parklarda evcil hayvan sahiplenmeyi artırmak için barınaklar oluşturulması Kent içi fauna çatışmaları konusunda bilinçlendirme eğitimlerinin yapılması
Ekolojik tarım çalışmalarının özendirilmesi / Küçük çapta sebze yetiştiriciliği yapılması / Hobi bahçelerinin yaygınlaştırılması	Ekolojik tarım eğitimleri Kent bostanlarının yaygınlaştırılması
Küresel iklim politikaları ile uyumlu uygulamalar geliştirilmesi	Yeşil enerji kullanımının ödüllendirilmesi
Kentsel ısı adası etkisini azaltan önlemlerin alınması	Çatı bahçelerinin yaygınlaştırılması (kentsel dönüşüm projelerinde teşvikler) Açık otoparkların yeşillendirilmesi ve zeminlerde geçirgen yüzey kullanılması Tretuvarların ağaçlandırılması Geçirimli yüzeyler kullanılarak daha ekolojik alanlar oluşturulması
Açık yeşil alanların doğal afetlere (sel, yangın, deprem) dayanıklı olmasının sağlanması	
Geri dönüşüm, kompost, organik atık organizasyonunun artırılması	
Mevcut yeşil alanların fragmentasyonunun (parçalanma/bozulma) engellenmesi	

Planlama – Tasarım

Planlama ve tasarım temaları altındaki tartışmaların net olarak birbirinden ayırt edilebildiği görülmektedir. Planlama temasındaki tartışmalar yoğunlukla yetersizlik, erişim sorunları ve bağlantısızlık konularında gerçekleşirken; tasarım temasındaki tartışmalar kapsayıcılık, işlevsellik, ergonomi, estetik, ekoloji ve iklim dayanıklılığı konularında gerçekleşmiştir.

Yeşil alan yetersizliğine çözüm olarak sunulan eylemler boş kamu arazilerinin, kadastral boşlukların, işlevini kaybetmiş sanayi alanlarının ve planlarda yeşil alan olarak belirlenmiş alanların aktif yeşil alan olarak değerlendirilmesi ve okul bahçelerinin Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği sağlanarak okul saatleri dışında aktif yeşil alan olarak kullanıma açılması önerilmiştir. Açık otoparkların yer altına alınması ve kentsel dönüşüm süreçleri ile kazanılacak alanların da aktif yeşil alan miktarının artırılması için kullanılabileceği belirtilmiştir. Hâlihazırda pasif durumdaki yeşil alanların koruma-kullanma dengesi gözetilerek yapılacak düzenlemelerle aktif yeşil alanlara dönüştürülebileceği de bir diğer öneridir.

Yeşil alanların kent içindeki dengesiz dağılımı ve bunun sonucunda yeşil alanı yetersiz olan bölgelerde ortaya çıkan erişilebilirlik sorunları oldukça fazla önemsenen bir sorun olmuştur. Bunun çözümü için yeni parkların yer seçiminde dezavantajlı bölgeler lehine karar alınması gerektiği vurgulanmış, mahalle parklarının artırılması önerilmiştir. Yeşil alanı olmayan yoğun yapılaşmış yerleşimlerde yeşil alan yaratmak için önerilen çözüm yolu bazı sokakların trafiğe kapatılarak yeşil alana dönüştürülmesidir. Üretilen projeler ise “Parksız Mahalle Kalmasın Projesi”, “Cep Parkları Projesi”dir.

Kent içindeki yeşil alanların hem ekolojik koridorlar oluşturmak, hem de adil bir erişilebilirlik sağlamak için kent çapında bütüncül ve bağlantılı olacak şekilde planlanması gerekliliği de vurgulanan bir diğer konudur. Bunu sağlamak için yeşil alanlar arasında bağlantı sağlayan yollarda yayalaştırmalar yapılması, yeşil alanların yaya ve bisiklet ulaşımını desteklemesi, “Yaya ve Mikromobilite Ağları Projesi”, “Yaşam Yolları ve Yaşayan Sokaklar Projesi”, “5 Dakikada Park Projesi” önerilmiştir.

Tablo 36: Planlama Teması İçin Önerilen Amaç ve Projeler

AMAÇLAR / HEDEFLER	PROJELER / EYLEMLER
Yetersiz olan alanlarda yeşil alanların artırılması	<p>Okul bahçelerinin (okul saatleri dışında) aktif yeşil alan olarak kullanılması (Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği)</p> <p>Boş kamu arazilerinin tespiti ve değerlendirilmesi</p> <p>Kadastral boşlukların kazanımı (tescillenmesi, işgallerden arındırılması)</p> <p>Yeşil alan potansiyeli taşıyan alanların yeşil alana kazandırılması (Katı atık alanları, maden alanları, kadastral boşluklar)</p> <p>Kentsel dönüşüm süreçlerinin kullanılması</p> <p>İşlevini kaybetmiş sanayi alanlarının tespiti ve kazanımı</p> <p>Otoparkların yer altına alınması ile yeni yeşil alanlar elde edilmesi</p> <p>Pasif durumdaki yeşil alanların (İSKİ'ye ait havzalar vb.) koruma/kullanma dengesi gözetilerek aktif hale getirilmesi</p> <p>Plan kararlarının uygulanması: Plan kararlarında belirlenen yeşil alanların uygulamaya geçirilmesi</p> <p>Baraj havzalarının aktif yeşil alana kazandırılması</p>
Yeni parkların yer seçiminde dezavantajlı bölgeler lehine pozitif ayrımcılık uygulanması	<p>Yoğun yerleşim bölgelerinde bazı sokakların trafiğe kapatılarak yeşil alana dönüştürülmesi</p>
Mahalle parklarının arttırılması	<p>Parksız mahalle kalmasın projesi</p> <p>Doğan her çocuk için fidan dikilmesi ve geliştirilerek mahalle parkına dönüştürülmesi</p> <p>Cep parkları projesi</p>
Ekolojik dengeye zarar vermeden planlama yapılması	

AMAÇLAR / HEDEFLER	PROJELER / EYLEMLER
Kent içi ve dışı yeşil alanların erişilebilir ve bağlantılı olması	Yayalaştırılmış yolların ve caddelerin sayısının artırılması
Yeşil koridorlar ile bütüncül bir yeşil alan sistemi oluşturulması	Yaya ve mikromobilite ağları projesi
Kent içi yeşil alanların ekolojik koridorlar oluşacak şekilde bütüncül olarak planlanması:	Yaşam yolları ve yaşayan sokaklar projesi / Yaşam caddesi, yaşam sokağı gibi projeler (yaşam vadisi projelerinin küçük ölçekli versiyonu)
Refüjler, mezarlık alanları dahil tüm ekosistemin bütüncül olarak planlanması	İstanbul çeperindeki uygun yerlere kamp alanları yapılması, kamp alanlarının plajlarla entegre edilmesi
Yeşil alan erişilebilirliğinin uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi	5 dakikada park projesi (herkesin iş ve evinden 5 dk içinde yürüyerek ulaşabileceği küçük parklar, dinlenme alanları yapılması)
Yeşil alanların yaya ve bisiklet ulaşımını desteklemesi	

Parkların tasarım süreçlerinde bulunduğu bölgenin demografik yapısına uygunluk, taleplerin karşılanması, memnuniyetin yükseltilmesi, katılımçılık ve kapsayıcılık önemsenen kavramlardır. Kent genelinde yeşil alan türlerinin park, bostan, hobi bahçesi gibi çeşitlendirilmesi gerektiği üstünde durulmuştur.

Yeni parklar tasarlanırken ve mevcut parklar yenilenirken; kültür ve sanatın tasarıma dahil edilmesi, engellilere yönelik standartların benimsenmesi, yerel toplantıların yapılabileceği alanlar eklenmesi, ağaçlandırma ve gölge miktarının artırılması, gürültü için önlem alınması, scooter park alanları oluşturulması, park içi fonksiyon çeşitliliğinin artırılması, kent mobilyalarının geri dönüşümü mümkün doğal malzemelerle üretilmesi, ekolojik tasarım kriterlerinin benimsenmesi ve tüm bunlar çerçevesinde Yeşil Alan Tasarım Rehberi oluşturulması önerilmiştir.

İklim değişikliğinin getireceği olumsuzluklar tasarım konusunda da önemsenerek tartışılmış, yeşil alanların değişen iklime dayanıklı ve olumsuz etkilerini azaltacak şekilde tasarlanması için öneriler getirilmiştir. İBB binalarının çatılarının yeşil çatılara

dönüştürülmesi, akıllı aydınlatmalar ve yağmur suyu hasadı tekniklerinin kullanılması ile bakım gerektirmeyen, kendi kendine yeten ve sürdürülebilir parkların tasarlanması, park aydınlatmalarının yaban hayatına zarar vermeyecek şekilde düşünülmesi, yeşil enerji kullanılması bu öneriler arasındadır.

Tablo 37: Tasarım Teması İçin Önerilen Amaç ve Projeler

AMAÇLAR / HEDEFLER	PROJELER / EYLEMLER
Yeni oluşturulacak parkların, bulunduğu bölgenin ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlanması	Çocuk Dostu Donatılar Projesi (her yaş grubu ve kullanıcı türü için uygun tasarım)
Talep odaklı ve kullanıcı memnuniyetini dikkate alan planlama çalışmaları yürütülmesi	Doğum Günü Parkları Projesi (parklara doğum günü kutlama alanları yapılması)
Yeşil alan türlerinin çeşitlendirilmesi (park, bostan, hobi bahçesi vs.)	
Sanat ile iç içe planlamalar yapılması, kültür ve sanatın tasarımlara dahil edilmesi	
Parklarda scoter park alanları oluşturulması	
Taktiksel oyun alanlarının geliştirilmesi (günübirlik- geçici-seyyar oyun alanları)	Seyyar oyun alanları projesi
Engellilere yönelik tasarımlar yapılması (mobil uygulamalar, kılavuz yollar, Braille alfabeli bilgilendirme levhaları vs) (Parklarda ağaç konumlarının engellileri etkilemeyecek şekilde yerleştirilmesi)	5 duyu odaklı yeşil alan tasarımı (STK ile işbirliği ile)
Fonksiyon çeşitliliğinin artırılması	Yaşlı bireyler için parklarda oyun alanları (Satranç, domino, tavla vs. gibi)
Parklara yerel toplantıların yapılabileceği, mini toplantı / konser alanları eklenmesi	

Tasarım Teması İçin Önerilen Amaç ve Projeler - devam

AMAÇLAR / HEDEFLER	PROJELER / EYLEMLER
İklim değişikliğine uygun ve iklim değişikliğine direnebilen parklar tasarlanması	İBB binalarının çatılarını yeşil çatıya dönüştürme projesi
Ekolojik tasarım kriterlerinin benimsenmesi (kent mobilyalarının geri dönüşebilen, doğal malzemelerle...)	Yeşil Alan Tasarım Rehberi Projesi
Parklarda ağaçlandırmanın / gölge miktarının artırılması	
Gürültü için önlem alınması	
Kendine Yeten Park Projesi (akıllı aydınlatma, yağmur suyu hasadı vb ile sürdürülebilir, bakım gerektirmeyen parklar)	
Yeşil enerji kullanılması / enerji etkin tasarımın yaygınlaştırılması	
Yaban hayatına zarar vermeyen aydınlatma tasarımı yapılması	
Tarihi değeri olan yeşil alanlarda alana özgü tasarım yapılması	Sultan yolunun (Fatih Sultan Mehmet'in yürüdüğü yol) sanat faaliyetleri için aktive edilmesi (Müzik dinletisi, resim ve heykel sergisi...)
Yüzey sularına yol verecek şekilde tasarım yapılması	Parklarda yağmur bahçeleri (Bioswales) projesi
Yağmur suyunun depolanmasını sağlayacak parklar ya da suya duyarlı parklar yapılması	Yaşam vadilerindeki dere yataklarının beton yüzeylerden arındırılması, yeşillendirilmesi Geçirimli asfalt projesi (yaya yollarında ve ağaçlı yollarda Poroz Asfalt uygulamaları)
Doğal afet dönemlerinde etkin kullanılabilir alanlar planlanması	

Sosyal – Demografik

Sosyal - demografik teması altındaki tartışmalar yoğunlukla planlama ve tasarımda katılımcılık, bilinçlendirme ve farkındalık, çevre kirliliği, vandalizm, güvenlik, kentsel adalet ve kentlilik bilinci konularında gerçekleşmiştir.

Katılımcılığın sağlanması için tasarım projeleri öncesi katılım toplantıları düzenlenmesi ve geri bildirim almak için memnuniyeti ölçen anket çalışmaları önerilmiştir. Çevre bilinci ve farkındalık için ise birçok eğitim, etkinlik ve yarışma projesi önerisi üretilmiştir. Çocuklar için “Köklere Dönüş Eğitimleri”, “Macera Ormanı Projesi”, tüm toplum kesimleri için de yaban hayatı gözlem etkinlikleri, rehberli orman turları, ağaç dikim etkinlikleri, bahçe balkon tasarım yarışmaları önerilen eylemler arasındadır.

Katılımcıların görüşleri yerel yönetimler tarafından yeşil alanlarda düzenlenen etkinliklerin yer seçimlerinde şehir genelinde adil bir dağılım sağlanması gerektiği yönündedir.

Yeşil alanlarda güvenlik sorunları da tartışılan önemli konulardandır. Yerel yönetimlerin günün her saati yaşayan güvenli yeşil alanlar sağlamakla görevli olduğunun üstünde durulmuş, güvenlik sorunu olan yeşil alanlarda daha fazla etkinlik düzenlenmesi ve parklara güvenlik kameraları yerleştirilmesi gibi eylemler önerilmiştir.

Bu tema çerçevesinde tartışılan bir diğer konu da kent hakkı ve kentlilik bilincinin artırılmasıdır. Yoğun göç alan bir şehir olan İstanbul’un sosyal entegrasyon sorunlarını çözmek için yeşil alanların önemli katkısının olabileceği belirtilmiştir. Yoğun kullanıcı baskısı altındaki yeşil alanlarda bilgilendirme panoları aracılığıyla özel olarak içinde bulunan yeşil alan hakkında bilgiler verilebileceği, ziyaretçilerin bu yeşil alanda yapabilecekleri ve yapmamaları gereken aktiviteler hakkında kuralların yazılabileceğine değinilmiş ve “Yeşil Alan Kullanım Rehberi Projesi” önerilmiştir. Hiç yeşil alanı bulunmayan yerleşimlerin sakinlerine yönelik “Yeşil Geziler Projesi”, genç nüfusa yönelik konserler gibi açık alan etkinlikleri, toplumun farklı kesimlerini bir araya getirmek amacıyla ortak buluşma noktaları oluşturulması, halk buluşmaları etkinlikleri ve dezavantajlı gruplara (yaşlılara ve fiziksel aktivite kısıtı olanlara) yönelik “Yeşil Servis Projesi” diğer öneriler arasındadır.

Tablo 38: Sosyal - Demografik Teması İçin Önerilen Amaç ve Projeler

AMAÇLAR / HEDEFLER	PROJELER / EYLEMLER
Planlama ve tasarımların katılımcı süreçlerle yürütülmesi	Katılımcı tasarım projesi (tasarım projeleri öncesi katılım toplantıları) Geri bildirim alınması için kullanıcı memnuniyeti anketleri
Bilinçlendirme ve farkındalık çalışmalarının yapılması	Köklere dönüş eğitimleri (eskiden kullanılan aletler, ekim-dikim yöntemleri vb. konuları) Çocuk Eğitim/Macera Ormanı Projesi Üreten Çocuk Projesi (İBB kreşlerinde tohum ekimi...) Flora farkındalık eğitimleri Yaban Hayatı Gözlem Projesi: Kuş gözlem etkinlikleri, yunus gözlem etkinlikleri Rehberli Orman Turları Projesi (hem tarihi hem flora ve faunası ile ilgili bilgilendirmeler) Üretken peyzaj alanları projesi Bilgilendirme Panoları /sesli bilgilendirme cihazları Projesi Balkon, Bahçe ve Teras Yarışması Projesi İklim değişikliği ve su kaynakları farkındalık eğitimleri / doğru uygulamaların yapıldığı pilot alanlar yaratılması (drenaj, bitki örtüsü, yağmur suyu gibi) Dijital oyunlarla bilinçlendirme projesi Biyoçeşitlilik festivali Ağaç dikim etkinlikleri Kompost yapım eğitimleri Ağaçlara mektup yazmak (Anıt ağaçların haritaya işlenmesi, hikayelerinin oluşturulması)
Yeşil alanlarda çevre kirliliğinin azaltılması	Mahallemizi temizliyoruz etkinliği / En temiz mahalle, en temiz ilçe gibi pozitif rekabetçilik anlayışı ile ödüllü yarışmalar "Temiz Şehir İstanbul" farkındalık çalışmasının yapılması

AMAÇLAR / HEDEFLER	PROJELER / EYLEMLER
Sosyo-kültürel etkinliklerin kent içi dağılımındaki adaletin sağlanması	
24 saat kullanılabilen, güvenli yeşil alanlar sağlanması	Erişilebilir ancak güvensiz olan yeşil alanların geri kazanılması amacı ile etkinlikler düzenlenmesi Parklara güvenlik kameraları yerleştirilmesi Güvenli Parklar Projesi
Kent hakkı, kentli olma bilincinin vurgulanması	Yeşil alan kullanım rehberi Yeşil Geziler Projesi (hiç yeşil alanı olmayan mahalle sakinleri için orman piknik gezileri) Gençlere yönelik Açık Alan Etkinlikleri (konserler vs.) Yerel park yönetimleri projesi Halk buluşmaları etkinlikleri Yeşil servis projesi (dezavantajlı kullanıcıları, planlanan alanlara yönlendirilebilecek araç vb. uygulamalar) Yaşlı ve genç nüfusu, engelli vatandaşları, göçmenleri bir araya getirebilecek etkinlikler Parklarda ortak buluşma noktaları, forum alanları oluşturmak Yeşil alanlar bellek müzesi

Yönetim – Finans

Yönetim – finans teması altındaki tartışmalar yoğunlukla kurumlar arası koordinasyon, yetki karmaşası, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik, veri yönetimi, yönetimde şeffaflık, yeşil alanların ekonomik değeri, kamulaştırmada maliyet sorunları ve yeşil alanlar için kaynak geliştirilmesi konularında gerçekleşmiştir.

Kurumlar arası koordinasyon sorunları İBB iç birimleri arasında, İBB ile ilçe belediyeleri arasında ve İBB ile ilgili bakanlıkların alt birimleri arasında olmak üzere çeşitlenmektedir. Katılımcılar bu sorunu çözmek için kurumlar arası toplantılar ve kurumlar arası kullanılan web tabanlı portal önermiştir. İmar planları hazırlanırken yeşil alanlarla ilgili personelin de sürece dâhil edilmesi İBB iç birimleri arası koordinasyonu sağlamak için getirilen bir diğer öneridir. Yönetim konusunda İBB'nin ilgili birimlerinde dünyadaki güncel uygulamaların takip edilmesi gerekliliğine de değinilmiştir.

Katılımcıların açık yeşil alan yönetimiyle ilgili bir diğer önerisi ise; veriye dayalı yönetişi sağlayan, şeffaf, adil planlama süreçleri yürütülmesi için şehir çapında ağaçların ve tüm yeşil alanların tespit edildiği, işlendiği ve sürekli güncellendiği bir coğrafi veri tabanı oluşturulmasıdır.

Yeni yeşil alanların elde edilmesi süreçlerinde; kamulaştırma sorunlarının çözülmesi için bütçenin artırılması gerekliliği ve kentsel dönüşüm süreçlerinde yeşil alanların ekonomik değerinin / getirilerinin hesaplanması gerektiği üstünde durulmuştur.

Bütçe ve finansman konularına kent içi yeşil alanlar için kaynak yaratılması gerekliliğinden bahsedilmiş, sponsorluk çalışmalarına yer verilmesi ve uluslararası hibe projelerine başvurulması için bir birim kurulması önerisi getirilmiştir.

Yeşil alanların bakım emek ve maliyetlerini azaltmak için yeşil alanların bakımında akıllı sistemler ve ileri teknolojiler kullanılması, yeşil alanların ekonomik fayda sağlayacak şekilde kendi kendine yeten, kendi kaynaklarını üretebilen sistemler olarak tasarlanması ise bakım maliyetlerini azaltıcı bir öneridir.

Tablo 39: Yönetim - Finans Teması İçin Önerilen Amaç ve Projeler

AMAÇLAR / HEDEFLER	PROJELER / EYLEMLER
Kurumlar arası iletişim ve koordinasyonun sağlanması	Merkezi yönetim ile yerel yönetim arasında koordinasyon sağlamak Kurumlar arası portal Beyaz Masa'nın kullanılması
İBB birimleri arası koordinasyon (özellikle İSKİ projeleri ve dere ıslah çalışmalarında)	İmar planları hazırlanırken yeşil alanlarla ilgili personelin de sürece dâhil edilmesi
Yetki karmaşasının önüne geçilmesi	
Dünyadaki güncel uygulamaların takip edilmesi	
Yeşil alanların ekonomik fayda sağlayacak şekilde kendi kaynaklarını üretebilen bir sistem olarak geliştirilmesinin sağlanması	
Üniversitelerin; Çevre, Ziraat, Mimarlık, Planlama vb bölümlerinden öğrencilerin bulunduğu katılacağı ödüllü proje yarışmaları düzenlemek	
Kent içi yeşil alan çalışmaları için kaynak ayrılması, aktarılması	Uluslararası proje birimi Sponsorluk çalışmaları
Yeşil alanların bakımında akıllı sistemler, ileri teknolojiler kullanılması	
Veriye dayalı yönetimi sağlayan, şeffaf, adil planlama süreçleri yürütülmesi	Şehir çapında ağaçların yer tespiti ve CBS veri tabanına işlenmesi Yeşil alan envanter verilerinin sürekli güncellenmesi
Koruma - kullanma dengesinin sağlanması	
Kentsel dönüşüm süreçlerinde yeşil alanların ekonomik değerinin hesaplanması	
Kamulaştırmalar için bütçenin arttırılması Mülkiyet ve kamulaştırma sorunlarına yönelik çalışmaların yapılması	
Yeşil alanlarda yerel kalkınmayla birlikte girişimciliğin desteklenmesi	Yeşil girişimcilik stüdyolarının kurulması (üniversite ve akademisyenler işbirliği içerisinde)

İstanbul Yeşil Alan Yönetim Sistemi (YAYSİS) Strateji Belgesi çalışması, ortak akılla geliştirilen çözümleri planlayabilmek amacıyla, odak grup toplantıları ve çalıştay gibi çeşitli katılımcı süreçleri ve araçları içerecek şekilde sürdürülmektedir.

Katılım etkinliklerinin ilki olan odak grup toplantıları 30 – 31 Mart 2022 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Akademisyenler, İBB birimlerinden ve ilçe belediyelerinden temsilcilerden oluşan üç ayrı odak grup ile düzenlenen toplantılarda, tüm katılımcılar ile birlikte İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının güçlü ve zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerinin ortaya koyulduğu GZFT (SWOT) analizi yapılmıştır. İki gün süren etkinliklere katılan toplam katılımcı sayısı yüz altıdır. İkinci katılım etkinliği olan odak grup toplantısı ise 16 Haziran 2022 tarihinde çevrimiçi yapılmıştır. Akademisyenler, uzmanlar, çeşitli İBB birimleri ile ilçe belediyelerinde çalışanlar ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri olmak üzere toplam 41 katılımcının İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanmasına yönelik görüşleri ve GZFT analizinde ortaya çıkan sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesi hedeflenmiştir.

26 Ekim'de düzenlenen ve sonuçları bu raporda açıklanan Strateji Geliştirme Çalıştay'ı ile İstanbul'un açık ve yeşil alanlarının planlanması konusunda İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin vizyonu için öneriler alınmış ve bu vizyonu gerçekleştirmek için hangi amaçların benimsenmesi gerektiği, çalışma sürecinin önceki aşamalarında belirlenmiş olan 4 tema bağlamında tartışılmıştır. Ayrıca bu amaçların gerçekleşmesi için uygulanabilecek olası proje önerileri, yine 4 tema altında katılımcılar tarafından değerlendirilmiştir.

Çalışmanın son aşaması olan strateji belgesinin oluşturulması; tüm katılım etkinliklerinden, anketlerden, literatür araştırması, mekânsal analiz ve sentez sonuçlarından yararlanılarak gerçekleştirilecektir. Vizyon, hedef ve stratejilerin gerçekleştirilebilir kılınması amacıyla hazırlanacak eylem planında 2024, 2030 ve 2050 yılları hedef alınarak, kısa, orta ve uzun vadede projeler detayında desteklenecek olan eylemlerin zaman planlaması yapılarak öncelikler belirlenecektir.

Böylece, açık ve yeşil alanların kent bütününde sistemli ve erişilebilirlik ilkesini merkeze koyacak şekilde planlanması, mahalle, ilçe ve kent ölçeğinde yeterliliğinin sağlanması, sağlıklı ve kaliteli kentsel çevrenin oluşturularak yaşam kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır.

ETKİNLİKTEN FOTOĞRAFLAR

